

Datum vergadering : 25 november 2021

Aanwezig:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Wouter Hoppenbrouwer, Jan Pieter Blonk, Machiel Crielaard, Marjolein Gielis, Henk Meester, Leon Erwich, Georgine Zwinkels
VVD : Alexander Kuipers, Nathalie van Bakel, Marloes Draak, Eric Kampinga, Ed van Santen, Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Nelleke Bouman, Dave Bergwerff, Frans Ammerlaan
CU : Kees-Willem Markus, Jurjen Dieleman, Paul Lieverse
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Jan Jumelet
D66 : Ineke den Heijer, Erik Jonker, Michiel Muis
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Selgei Gabin
PvdA : Petra Verhoef

Wethouders

: Simon Fortuyn, Kathy Arends, Jan-Willem van den Beukel, Titia Cossen

Voorzitter

: Pieter van de Stadt

Griffier

: Bert Schouten

Afwezig:

Griffier : Marijke Walhout
Leefbaar 3B : Johan Philippens
CDA : Hans van der Stelt
WIJ Lansingerland : P. van Olst

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, om 20.05 uur: Goedenavond, het is vijf over acht, we zijn iets vertraagd om de uitzending in orde te krijgen. Welkom bij deze vergadering van de gemeenteraad van Lansingerland op donderdag 25 november in een wel heel aparte setting. In verband met de coronacrisis, de afstandsregels c.q. de veiligheid van een ieder zitten we allemaal in een soort bushokje. We wachten ook de nieuwe maatregelen van het kabinet af en dan zullen we in overleg treden hoe we verder kunnen vergaderen. Op dit moment passen wij ons aan aan de omstandigheden. Ik wens u allen een fijne vergadering. Wij hebben bericht van verhindering van de heer Van der Stelt, de heer Philippens en mevrouw Van Olst. De heer Dieleman en de heer Markus schuiven beide later aan.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

De voorzitter: Wij hebben de heer Dieleman getrokken. Ik ga ervan uit, dat hij voor de eerste stemming in huis is.

3. Vragenhalfuurtje voor raadsleden

Mevrouw Draak, VVD: De vraag gaat over incidenten rondom QR-codes en andere coronamaatregelen. De VVD-fractie heeft vanuit haar achterban onder sportverenigingen en ondernemers kennis genomen van diverse incidenten rondom de controle van de QR-code. Hoewel het vaak goed gaat krijgen vrijwilligers bij de toegang van de sportterreinen en de sportzalen en ook horecaondernemers regelmatig te maken met verbale agressie wanneer wordt gevraagd of de QR-code mag worden gescand. Afgelopen weekend is op het Hoge Land in Berkel en Rodenrijs zelfs melding gemaakt van fysieke agressie en moest iemand de toegang tot het voetbalterrein worden ontzegd. Winkeliers krijgen soms de meest vreselijke verwensingen naar hun hoofd als zij hun klanten vragen om een mondkapje te dragen. Toen wij als VVD vorige week op de dag van de ondernemer een rondje door de dorpen maakten, kregen wij te horen dat winkeliers zich grote zorgen maken als het 2G-beleid wordt ingevoerd en zij ook bij de deur moeten gaan controleren op de QR-code. Onze vraag aan het college is concreet: wat is het beeld van het college over deze meldingen van verbaal en fysiek geweld. Daarop aanvullend: hoe is de gemeente voorbereid op een mogelijke escalatie hiervan? Hoe worden verenigingen en ondernemers ondersteund bij deze controles, nu of bij uitbreiding van de maatregelen? Dank u wel.

De voorzitter: Zoals u allen kunt zien, loopt de tijd mee. Het presidium heeft ons verzocht om te experimenteren met de tijdwaarneming, dus u kunt dat allemaal zien. Ik zal bij de vaststelling van de agenda de tijden aangeven, dan kunt u daarop reageren. U ziet hem dus meelopen en ik waarschuw u maar alvast, dat we ons daaraan gaan houden. Mevrouw Draak, in antwoord op uw vraag. We zien allemaal, ook vanuit de media, dat de spanningen landelijk oplopen. Het wordt moeilijker en er is steeds

meer agressie. Ook bij ons. Gelukkig valt het bij ons, als je sommige beelden op de televisie ziet, nog reuze mee. In principe loopt het eigenlijk nergens uit de hand. De afspraak is, ook met bijvoorbeeld de horeca en de winkeliers: als zij 112 bellen, komt er ook direct politie. Daar blijft de opgave voor. Er zit een uitdaging en u noemde ook specifiek de sportverenigingen. Er zit een uitdaging voor ondernemers, er zit een uitdaging voor de winkeliers, de horeca, en er is een uitdaging zeker ook voor sportverenigingen in die controle. Er wordt veel van hen gevraagd. Niet voor niks kan ik met enige trots zeggen, waren wij één van de eerste gemeenten, die particuliere beveiligers ter beschikking heeft gesteld aan onze sportclubs en die zijn daar afgelopen weekenden ook actief geweest. Helaas hebben we inderdaad afgelopen weekend de eerste twee incidenten moeten noteren, beide op het Hoge Land. Bij beide is er door een begeleider van een bezoekend team geweigerd om de code te laten zien dan wel in eerste instantie 1 verbaal en 1 ook fysiek agressief geworden. De begeleidende club is erbij geweest, er is excuses aangeboden door degene die zich misdroeg, maar hem is wel de toegang verder geweigerd. Ik heb vanmiddag nog gesproken met de directeur van het beveiligingsbedrijf, u wel bekend, over hoe het gaat: in principe loopt het goed. Met name op het Hoge Land is het goed te controleren, omdat daar nu 3 ingangen open zijn. Die worden allemaal gecontroleerd. In Bergschenhoek betreft het slechts 1 voetbalclub, ook daar is het dus overzichtelijk te controleren aan de poort. En in Bleiswijk is er tussen de hockey- en de voetbalclub verkeer mogelijk, daar is het dus wat moeilijker, er wordt dus ook wat meer op het veld gekeken bij de toegang van de kantine bijvoorbeeld, maar daar kijken we of de doorloop afgesloten moet worden. Op die manier proberen we heel actief de sportclubs te ontlasten in de functie die ze hebben. Als, en dat moeten we even afwachten, er nadere maatregelen komen in het centrum, zullen we intern goed gaan kijken hoe we iets kunnen doen voor de winkeliers om hen te ontlasten. Dan zou u kunnen denken, ik doe geen voorspelling, dat hangt af van de maatregelen wat we kunnen doen, u zou kunnen denken aan hetzelfde systeem dat bij de horeca op sommige plekken is ingevoerd, namelijk een centrale controle en met polsbandjes de winkel in en dat soort systemen. Maar dat hangt heel erg af van de vraag of je dat kan organiseren, waar je dat kan doen, of je het centrum in zekere zin kan afgrenzen. Daarmee proberen wij straks de winkeliers en de horeca te ondersteunen waar dat mogelijk is. Het mag duidelijk zijn: de agressie neemt toe, we zitten er bovenop, we doen wat we kunnen om te ondersteunen, maar de maatschappelijke omstandigheden kunnen wij niet veranderen.

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter en burgemeester, voor deze uitvoerige beantwoording. Ik denk dat het heel goed is, de woorden die u hiervoor gebruikt. Laten we hopen dat betrokkenen hebben meegeluisterd hiernaar. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen op dit punt? Niet? Dan sluit ik dit agendapunt af.

4. Spreekrecht voor niet-raadsleden

De voorzitter: Er heeft zich niemand gemeld.

5. Vaststelling van de agenda

De voorzitter: Ik kijk eerst of iemand een opmerking heeft over deze agenda. Bij eventuele aanvullingen ga ik dan kijken naar spreektijden, want dat hangt af van hoeveel werk we hebben.

De heer Lieverse, CU: Ik wilde graag een motie vreemd aan de orde stellen. Het heet Orange World. Het gaat over geweld tegen vrouwen.

De heer Crielaard, L3B: Wij willen een motie vreemd aan de orde indienen genaamd Quick scan inclusief beleid.

De voorzitter: Dan stel ik u voor de motie vreemd Orange World, ingediend door de heer Lieverse van de CU, als agendapunt 8.c te agenderen en als agendapunt 8.d de motie vreemd van de heer Crielaard van L3B Quick scan inclusief beleid. Ik stel u voor dat we bij agendapunt 8.a, de starterslening, waar een gezamenlijk amendement op ingediend is, 3 minuten spreektijd toekennen, agendapunt 8.b het sociaal domein 5 minuten, daar zijn een amendement en een motie op aangekondigd, en de beide moties vreemd 3 minuten. Kunt u als zodanig met de agenda instemmen? Dat is het geval, dan stellen wij zo de agenda met spreektijden vast.

6. Vaststelling verslagen vorige vergaderingen d.d. 28 oktober 2021 en 4 november 2021

De voorzitter: De reguliere gemeenteraad als de begrotingsraad. Iemand daarover? Dat is niet het geval. Dan stellen we die vast.

7. Lijst ingekomen stukken en overzichten afhandeling toezeggingen en moties

De voorzitter: Iemand? Dat is niet het geval. Dan stellen wij die ook vast.

8. Bespreekpunten:

8.a Vaststelling Verordening Starterslening gemeente Lansingerland 2022

De voorzitter: Er is een amendement aangekondigd door mevrouw Verhoef van de PvdA en een motie van L3B. Ik begin met mevrouw Verhoef, dan L3B en zo de rij af. Ik kijk even naar de griffie of we kunnen starten. Ja, dat is het geval.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb een amendement, dat de heer Muis zal indienen. Wij zijn wel mede-indiener. Ik geef via u graag het woord aan de heer Muis. De voorzitter: Excuses, meneer Muis.

De heer Muis, D66: Ben ik te horen? Want ik heb het gevoel alsof ik in een vissenkomp zit. Oké. Dank. Ook dank aan mevrouw Verhoef en natuurlijk dank aan alle fracties, bij voorbaat. Op basis van de motie van de raad wordt de starterslening opnieuw geïntroduceerd en de verordening starterslening ligt nu voor ter besluitvorming. Dat is goed nieuws voor de starters op de woningmarkt. Het is natuurlijk geen oplossing voor het schreeuwend tekort aan woningen, maar het maakt het voor starters wel iets makkelijker om de financiering rond te krijgen. We hebben in de commissie een goede discussie met elkaar gehad, verschillende ideeën en wensen zijn naar voren gebracht en besproken. Het leek ons goed om de starterslening bij deze herintroductie direct langer dan 1 jaar mogelijk te maken. Hierdoor verliezen na afloop van het eerste jaar geen kostbare tijd voor evaluatie en bespreking van een nieuw voorstel. Gezien de huidige marktsituatie is de verwachting dat er nu veel meer animo is voor de starterslening dan bij de vorige regeling in 2010. Het budget is misschien niet toereikend, maar de wethouder heeft in de commissie toegezegd, dat ze indien nodig terug komt naar de raad gedurende het eerste jaar als het budget op is. Ik vind het mooi, dat we dit amendement raadsbreed indienen, dus nogmaals dank aan de collega's van alle fracties in de commissie ruimte en nu hier in de raad voor het samen optrekken hierin. Ik zal me beperken tot het dictum, de toelichting heb ik in feite nu al verteld. Het dictum luidt:

A2021-039

De raad van de gemeente Lansingerland in vergadering bijeen op 25 november 2021. Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. Het raadsbesluit als volgt te wijzigen. Beslispunt 1 te vervangen door: De Verordening Starterslening vast te stellen voor een periode van 2 jaar, met als ingangsdatum 1 februari 2022 en einddatum 31 januari 2024. Beslispunt 3 toe te voegen: Voor 1 februari 2023 ontvangt de raad de stand van zaken over de bestede middelen en een voorstel van het college om zo mogelijk een besluit te nemen over de aanvulling van het fonds, wanneer het fonds eerder wordt uitgeput dan verwacht.

Tot slot de wens en het verzoek aan het college om maximaal aandacht te schenken in de communicatie over deze nieuwe verordening. Dank u wel.

De voorzitter: Ik was per abuis al bij het volgende agendapunt, maar ik ga toch verder met L3B.

Mevrouw Zwinkels, L3B: Wat betreft het amendement: dit hebben wij mede ondertekend, dus wij stemmen voor. Wij omarmen deze verordening, die het gevolg is van de door L3B geïnitieerde motie in 2019, toen ook door de hele raad aangenomen, zoals nu het amendement. Mooi dat de verordening nu is aangepast ten opzichte van de verordening van 2010. Het opent nu voor kopers meer kans door verhoging van het bedrag van de lening en het veranderen van de leeftijd. Door het verhogen van het totaalbedrag in deze verordening, kunnen ook meer mensen er gebruik van maken. Ook in de beeldvorming van Wilderszijde wordt over de starterslening gesproken onder het hoofdstuk 'nadere afspraken met marktpartijen' en 'wat betaalbaar is, moet betaalbaar blijven'. In het amendement staat dat de raad voor 1 februari 2023 de stand van zaken over de bestede middelen ontvangt en een voorstel van het college om zo een besluit te nemen over de aanvulling van het fonds wanneer het fonds eerder wordt uitgeput dan verwacht. L3B vindt dat het college de raad regelmatig dient te informeren over de stand van zaken, stel dat dit een zo groot succes wordt, dat het fonds veel eerder uitgeput is dan 1 februari 2023. De wethouder heeft in de commissie ruimte toegezegd indien nodig terug te komen naar de raad gedurende het eerste jaar. Kan de wethouder deze toezegging nogmaals doen, maar nu over de gehele periode van 2 jaar? Dank u.

De heer Van As, VVD: Voor ons het voorstel van de starterslening. Hartstikke mooi, uitgebreid over gesproken, goede discussie in de commissie. Na een motie die wij nagenoeg raadsbreed in 2019 hebben ingediend, ligt hier gewoon een goed verhaal. Ik denk dat het nog beter is met het amendement waar wij ook raadsbreed achter staan, wat we allemaal indienen, dat het een periode van 2 jaar gaat beslaan. Ik ben heel benieuwd wat eruit gaat komen. Het is natuurlijk hartstikke mooi, dat we dit mogelijk maken. Ik ben heel benieuwd of het succesvol zal zijn. Als het succesvol is, zal het binnen een jaar ruimschoots op zijn en dan zullen we ongetwijfeld snel horen met een nieuw voorstel en dan kunnen we alsdan daarover in debat. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Er is al aan gememoreerd, in de commissie is er uitgebreid over gesproken. De heer Van Harn heeft daar zijn wensen naar voren gebracht m.b.t. de evaluatie. Als ik nu dit amendement lees, dan denk ik: er is mooi tegemoet gekomen, ook aan zijn wens om toch iets langer dan 1 jaar, wat oorspronkelijk het voorstel was, om nu met een looptijd van 2 jaar te gaan werken. Er is nu ruimte voor een evaluatie, dat staat in beslispunt 3, om dat voor 1 februari 2023 te doen en de raad te informeren over de ontwikkelingen in deze en ook over de uitputting van de gelden. Wat mevrouw Zwinkels al zei, ik heb ook gehoord dat er een toezegging is gedaan door de wethouder. Mocht er meer nodig blijken te zijn t.a.v. de uitputting van gelden, want het is opgehoogd naar € 50.000, dan kan je hooguit 10 personen heel erg blij maken, maar misschien zijn er meer mensen, dan horen wij dat graag eerder, in een eerder stadium of er mogelijkheden zijn tot en wat de consequenties zijn. Wij zijn ook mede ondertekenaar van dit amendement. Dank u.

De heer Jumelet, WIJ: Er lag natuurlijk al een uitstekend voorstel n.a.v. de eerder ingediende en gesteunde motie. Wat dat betreft is het voorstel met dit amendement alleen maar beter geworden, zeker als het gaat om de periode en het budget. Wij hebben in de commissie nog wel aandacht gevraagd om in de evaluatie te kijken naar het effect op de lokale markt als het gaat om de starterswoning en prijsontwikkeling. De wethouder heeft toen gezegd, dat er vanuit andere ervaringen niet bekend dat dat effecten zou hebben, maar wij zouden dat toch graag mee willen nemen in een evaluatie, want je wilt toch zien of dat inderdaad mogelijk negatieve effecten heeft, prijsopdrijvende effecten, op onze lokale huizenmarkt. Als de wethouder dat zou kunnen toezeggen, zou dat heel fijn zijn, dat dat mee genomen wordt. Wij steunen uiteraard van harte het amendement. Ik zie dat ik voor het eerst heel kort ben. De voorzitter: Het werkt.

De heer Markus, CU: Dit is net een soort vanghokje, inderdaad. Dank u wel. Een prima voorstel. Ik denk dat het amendement het voorstel alleen maar beter maakt, dus van harte voor beide onze steun. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik denk dat voorgaande sprekers eigenlijk alles al gezegd hebben. Het was tijdens de commissievergadering een goede discussie hierover, die door de heer Duk met verve gevoerd is. We zijn mede ondertekenaar van dit amendement. Ik ben blij, dat het raadsbreed is, zodat we daarmee als raad laten zien, dat we de woningbouw, de positie van starters in de woningbouw, ons aan het hart gaat. Zoals de heer Markus zei, ik wil hem graag citeren: het is een goed voorstel en ik denk dat het amendement het alleen nog maar beter maakt. Daar wil ik het bij laten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook wij zijn mede indiener van dit amendement, dat de heer Muis heel duidelijk heeft toegelicht. Deze verordening is een mooie manier om starters financieel te ondersteunen bij het kopen van een eerste huis en het amendement maakt dit nog beter, zoals anderen al hebben gezegd. Onze fractie had graag de maximum leeftijd verhoogd gezien van 35 naar 40 jaar, omdat 'jonge' mensen tegenwoordig zo ontzettend lang moeten wachten op een betaalbare woning, maar hiervoor was onvoldoende steun tijdens het commissiedebat, mijn fractiegenoot Xhemaili pleitte daarvoor. Maar het is op deze manier al een prachtige verordening met amendement. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Allereerst: mooi, dat u gezamenlijk een amendement heeft gemaakt en het college kan dat omarmen. Het is een verrijking van het voorstel dat naar u toe is gekomen en wij kunnen ons goed vinden in het amendement. Twee vragen. Mevrouw Zwinkels vroeg zich af: wilt u het nog een keer toezeggen? Met alle liefde. Dus hierbij zeg ik toe, dat mochten de financiën eerder op zijn, dat dat niet alleen geldt voor het eerste jaar, maar voor de duur van de 2 jaar. Ik denk dat het heel belangrijk voor u is, mocht het een succes worden, dat u daar actief over geïnformeerd wordt en dat we dan met elkaar in gesprek gaan over het vervolg, als u dat wel of niet wilt, kan plaats vinden. De heer Jumelet vroeg zich af, dat heeft u ook in de commissie aangegeven: is het mogelijk om een effect te meten op de markt met de invoering van deze verordening? Meneer Jumelet, het is echt bijna onmogelijk om dat te meten, zeker gezien de beperking van het aantal verordeningen. Dat kan ik u helaas niet toezeggen, dat is echt een te ingewikkeld vraagstuk en eigenlijk gewoon bijna niet meetbaar. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk of er een tweede termijn nodig is. Ik zeg direct: de tijd is voor 2 termijnen. Dus als de heer Muis nog wat wilt zeggen, heeft hij 45 seconden.

Tweede termijn

De heer Muis, D66: Dat gaat zeker lukken. Dank aan de wethouder en het college voor het omarmen en uitvoering geven straks aan de verordening. Over communicatie heb ik de wethouder niet gehoord, maar ik ga er voor het gemak van uit, dat ze daar maximale aandacht aan gaat besteden. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kan aangeven, dat de wethouder haar duim heeft opgestoken. Dat is een bevestiging van uw woorden. Anderen nog in de tweede termijn? Nee? Dan gaan wij over naar de stemming.

De voorzitter: Wij stemmen eerst over het amendement en daarna over het aldus eventueel geamendeerde voorstel. De stemming is open. Het amendement is met unanieme stemmen aangenomen. Dan gaan wij stemmen over het voorstel verordening starterslening Lansingerland. We gaan stemmen, ik open de stemming. Het voorstel is ook met unanieme stemmen aangenomen.

8.b Verordening sociaal domein 2022

De voorzitter: We hebben 5 minuten spreektijd voor 2 termijnen, dus let u op uw tijd.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik geef eerst een heel korte toelichting en dan zal ik het dictum voorlezen. Het verkrijgen van een PGB voor jeugdhulp is veel moeilijker geworden in de huidige verordening, de verordening sociaal domein 2022. Er lijkt angst te zijn voor fraude en dat lijkt ook de aanleiding te zijn voor die verstrenging, maar feiten zijn er niet. Het is een voorbeeld van wantrouwen van de overheid jegens zijn burger. Diezelfde burger mag wel zelfredzaam zijn, mantelzorger zijn, het eigen netwerk aanspreken, maar voor sommige gezinnen is een PGB een manier om meer grip te hebben en zijn zij prima in staat om dit goed te managen. In de vorige verordening was er nog sprake van: ja, u krijgt een PGB toegekend, of: u kunt er gebruik van maken, tenzij. Ik citeer even hoe het toen was vorm gegeven: indien de jeugdige of zijn ouders dit wenst, verstrekt het college hen een PGB, dat hen in staat stelt de jeugdhulp, die tot de individuele voorziening behoort, van derden te betrekken. Dat is art. 5.4.2. Maar dit artikel is in de nieuwe verordening veranderd in een nee-tenzij, waarbij de burger moet aantonen, dat de individuele jeugdvoorziening beter is dan wat de gemeente d.m.v. zorg in natura kan bieden. Dat is het gewraakte stuk wat de PvdA betreft, want dat maakt het in de praktijk vrijwel onmogelijk om een PGB rond jeugdzorg toegekend te krijgen, want het is immers ter beoordeling van de gemeente of dit beter is dan wat de gemeente in natura kan bieden. Dat is het lastige. Het past ook niet bij de onlangs vastgestelde regiovisie 'jeugdhulp Rijnmond' waarin staat dat de vraag van kinderen en het gezin uitgangspunt zijn. Ik lees dan nu het dictum voor.

A2021-040

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor: 1. De Verordening Sociaal Domein 2022 vast te stellen per 1 januari 2022 met dien verstande dat artikel 5.4.2 PGB-plan wordt geschrapt en wordt vervangen door: Om voor een PGB in aanmerking te komen dient de inwoner of zijn ouders in een PGB-plan toe te lichten dat een individuele jeugdhulpvoorziening in de vorm van een PGB in hun persoonlijke situatie tot een goede, doelmatige en effectieve hulp leidt. De inwoner maakt hiermee een bewuste keuze voor het PGB. 2. De Verordening Sociaal Domein 2021 in te trekken per 1 januari 2022.

De heer Crielaard, L3B: Een paar dagen na de behandeling van de verordening sociaal domein in de commissie samenleving verscheen er een artikel in Binnenlands Bestuur, getiteld: steeds meer gemeenten gooien hun kont tegen de krib. Wat blijkt nu? Steeds meer gemeenten voeren een inkomenstoets in, omdat het rijk blijft weigeren om ons volledig te compenseren voor de aanzuigende werking van het WMO-abonnementstarief. Als L3B begrijpen wij heel goed, dat gemeenten hiervoor kiezen. De WMO is een wet, die bedoeld is om mensen te ondersteunen, die dat nodig hebben. Mensen die dus niet zelfredzaam zijn. Door de invoering van het abonnementstarief gebeurt er nu iets gek. Inwoners met een topinkomen, die volledig zelfvoorzienend zijn, sturen hun betaalde krachten weg om een beroep op de huishoudelijke hulp van gemeenschapsgeld te doen en zien deze hulp bij het huishouden puur als schoonmaakwerk. Daar is de WMO nou juist niet voor bedoeld. L3B is van mening dat de WMO ten goede moet komen aan inwoners die dat echt nodig hebben. De WMO moet betaalbaar blijven en als de rijksoverheid ons niet wil compenseren, zou het ontzettend onrechtvaardig zijn als wij straks genoodzaakt zijn om andere voorzieningen te sluiten, zoals het zwembad, de sportvelden of dat we moeten korten op onze BOA's. Daarom dienen wij de volgende motie in.

M2021-051 Lansingerland met inkomenstoets de barricades op

De raad van de gemeente Lansingerland in vergadering bijeen 25 november 2021, gehoord de beraadslaging, constaterende dat het aantal aanvragen voor huishoudelijke hulp en daarmee ook de kosten stijgen. Volgens het rapport 'Monitor abonnementstarief Wmo' de stijging voornamelijk komt doordat midden- en hoge inkomensklassen een Wmo aanvraag doen. Het rijk gemeenten niet volledig wil compenseren voor de aanzuigende werking van het Wmo-abonnementstarief. De VNG adviseert om de grenzen van de wet op te zoeken. Verschillende gemeenten een inkomenstoets invoeren zoals bijvoorbeeld Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Woerden, Leusden, Laren, Heerenveen en Midden-Groningen. Lansingerland de plicht heeft om inwoners te ondersteunen die niet zelfredzaam zijn. Van mening dat de Wmo ten goede moet komen van inwoners die het echt nodig hebben, de Wmo onbetaalbaar wordt, invoering van een inkomenstoets een sterk signaal afgeeft aan het nieuwe kabinet dat de grens bereikt is, een inkomenstoets niet mag leiden tot ongewenste neveneffecten zoals stapeling van zorgkosten voor middeninkomens. Verzoekt het college een raadsvoorstel voor te bereiden voor de

invoering van een inkomenstoets bij huishoudelijke hulp en voor huishoudens die net boven de inkomensgrens zitten een stapeling van zorgkosten te vermijden door maatwerk toe te passen. En gaat over tot de orde van de dag.

Zal ik ook gelijk reageren op het amendement, dat net is ingediend door mevrouw Verhoef van de PvdA? Zoals ik in de commissie benadrukte, is het ja, tenzij principe voor ons een belangrijk uitgangspunt. Wij vinden dat dit de grondhouding moet zijn op het gemeentehuis. Ook vinden wij dat persoons gebonden budgetten de voorkeur genieten boven zorg in natura als de cliënt dat wilt. In die zin begrijpen wij het amendement van de PvdA heel goed. Waar voor ons het dilemma zit, is dat we misbruik van sociale voorzieningen streng willen aanpakken. Zoals wethouder Cnossen al aangaf in de commissie komen de aanscherping t.a.v. PGB's voor zowel maatschappelijke ondersteuning als voor jeugdhulp niet uit de lucht vallen. De wethouder zei in de commissie dat zij wil dat zorg echt bij onze eigen inwoners terecht komt en niet in verkeerde handen valt. Vanzelfsprekend wil L3B dat ook. Daar komt bij dat in de reactie op het advies van de raad sociaal domein het college nog eens aangeeft, dat inwoners nog steeds centraal staan. Dat alles in acht nemend, kan L3B het amendement van de PvdA niet steunen. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Ik word geacht op het amendement en de motie allebei te reageren? De voorzitter: Dit is gewoon de eerste termijn. Ter bespreking alleen de ingediende moties en amendementen, dus ja, u kunt op beide reageren. De heer Kampinga: Eerst even het amendement van de PvdA. Het amendement van de PvdA over het PGB jeugdzorg heeft onze sympathie. Een PGD maakt het voor ouders mogelijk om maatwerk in te kopen voor de zorg voor hun kind. Daarnaast geeft het mensen de gelegenheid zelf de regie te nemen voor hun zorgbehoefte. Alles bij elkaar is een PGB dus ook een liberaal instrument. Aan de andere kant weten we ook, dat er meer risico is op fraude dan bij zorg in natura, die door de gemeente wordt ingekocht en georganiseerd. De PvdA gaat er in haar overweging en toelichting echter van uit, dat de voorgestelde formulering in de verordening zal leiden tot verminderde toegankelijkheid van de PGB in het algemeen. Onze vraag aan de wethouder is: klopt deze aanname? Wat verandert er in de praktijk door nee, tenzij - aanpak i.p.v. voorheen ja, tenzij. Wij wachten de beantwoording van de wethouder op dit punt graag af, voordat we een definitief oordeel kunnen vormen. Dan zal ik nu ingaan op de motie van L3B, de heer Crielaard. De titel is al heel fraai: Lansingerland met inkomenstoets de barricades op. Deze motie kan niet rekenen op de steun van de VVD. Dit terwijl we de intentie zeer waarderen. Te weten, de aanzuigende werking van voorziening hulp in de huishouding, want daar hebben we het hier over, niet de hele WMO, maar in eerste aanleg gaat de motie over hulp in de huishouding, om die aanzuigende werking tegen te gaan en daarmee de oplopende budgettekorten te keren. Begin dit jaar bij ons bespreekpunt over de huishoudsubsidie, zoals wij dit gekscherend noemen, in de commissie stelde de heer Machielse parallel aan het college heel relevante, technische vragen. Uit de beantwoording van die vragen leerden we, dat het college voornemens is om de financiële draagkracht van inwoners mee te nemen in het onderzoek. Dat is schriftelijk zo aangegeven op de vragen van meneer Crielaard. Ofwel: inwoners bewuster maken van hun eigen financiële draagkracht en dus eigenlijk ook voor de zelfredzaamheid, om die ook buiten de WMO te zoeken. Er wordt wel heel makkelijk een beroep gedaan op die huishoudsubsidie, door iedereen, ook door mensen die het totaal niet nodig hebben. Dit zou mee genomen worden in de nieuwe verordening sociaal domein, zo stond het ook in de beantwoording van de vragen. En ook in de beleidsregels. Dit past in de aanpak van de VVD, binnen de grenzen van de wet de toestroom van gebruikers van het abonnementstarief beperken. De geest in plaats van de letter van de WMO. In de commissievergadering van 11 november bevestigde de kersverse wethouder dat dit ook al plaats vindt, een appel doen op de aanvragers op hun zelfredzaamheid op basis van financiële draagkracht. Dan komt een belangrijk punt natuurlijk: kan de wethouder de toezegging doen? In hoeveel gevallen is de aanvraag ingetrokken of niet doorgezet n.a.v. die gesprekken over de zelfredzaamheid? Hoeveel soelaas kan dit bieden voor de toenemende budgettekorten? Want in de begroting van de andere wethouder lopen de tekorten gierend op. Tot slot. Nu op de barricades gaan tegen landelijk beleid, wetgeving, is voor ons moeilijker dan voor een lokale partij. Immers, ook landelijk is de VVD, daar hebben wij echt ervaring mee, voorstander van 1 abonnementstarief om met name de midden inkomens te vrijwaren van stapeling van eigen risico's. Dat is een heel bewust punt van de VVD. Het is ook ingesteld door dit kabinet. Overigens, mede vanwege onze agendering onderzoekt de rekenkamer op dit moment of de beheersing van de kosten van de WMO-voorzieningen adequaat is in Lansingerland. De voorzitter: U bent door uw tijd heen. De heer Kampinga: De rapportage is eind dit jaar gepland. Wij kijken uit naar de aanbeveling van de rekenkamer.

Mevrouw Bouman, CDA: Ik zal eerst even reageren op het amendement van mevrouw Verhoef. Mevrouw Verhoef heeft aangegeven waarom ze dit voorstel gedaan heeft. Aangegeven is door de wethouder o.a. in het amendement, dat er dus nu sprake is van het indienen van een PGB-plan en dat dat toegelicht dient te worden, dat een individuele jeugdhulpvoorziening via een PGB aantoonbaar tot een goede, doelmatige en effectieve hulp leidt en dat dit beter is dan d.m.v. zorg in natura, dat de gemeente kan bieden. Mevrouw Verhoef geeft aan, dat hier sprake is van een ontmoedigingsbeleid. Wij zijn het daar absoluut niet mee eens. Met name, dat er nu duidelijkheid geschapen is aan de voorkant, waar een aanvrager aan dient te voldoen voordat hij met een aanvraag bij de gemeente komt en of hij dan in aanmerking kan

komen voor een PGB. Duidelijkheid aan de voorkant. Ik heb dat in de commissie duidelijk naar voren gebracht. Dat we niet achteraf, dat is helaas in veel gemeenten naar voren gekomen, gelukkig nog niet bij ons, dat toch geconstateerd moest worden, dat er geen doelmatig gebruik gemaakt was van de PGB, dat er weleens onrechtmatig gebruik gemaakt was van een PGB. Je moet er toch niet aan denken, dat we dat in onze gemeente ook zouden kunnen krijgen. Aan de voorkant helder aangeven wat de doelstelling is, wat er van een aanvrager verwacht wordt. Ik denk dat hetgeen nu aangegeven is, daaraan voldoet. Met andere woorden: wij kunnen het amendement van mevrouw Verhoef niet ondersteunen. Dan kom ik bij de motie van L3B over de inkomenstoets. Toen ik de motie las, dacht ik: nee toch, op de barricades. Ik hoor het de heer Kampinga ook al zeggen. Ik schrok toch wel even, dat we voor dit item de barricades op zouden moeten, dat kan toch niet de bedoeling zijn. Volgens mij bedoelt de heer Crielaard toch dat hij met deze aanpassing van de verordening eigenlijk een proces uitlokt. Allereerst: het abonnementstarief heeft al veel stof doen opwaaien in veel gemeenten, ook bij ons, want we hebben er al de nodige keren over gesproken in de commissie. De heer Crielaard: Vindt mevrouw Bouman dan niet dat het mooi aansluit op de actie 'raden in verzet' van de VNG. Diezelfde VNG adviseert ons ook om de grens op te zoeken juist en zegt ons toe, dat zij ons ondersteunen bij proefprocessen. Mevrouw Bouman: U haalt de woorden uit mijn mond, want ik heb hier op staan, dat zelfs de VNG aanzet tot het burgerlijk ongehoorzaam zijn, het opzoeken van de randen van de wet. Ik vind dat een oneigenlijk gebruik van het doel, want dit kan zo de bedoeling niet zijn, dat de VNG dit gaat doen om dit zo naar voren te brengen. Ik noem het geen burgerlijke ongehoorzaamheid, dit is gewoon ongehoorzaamheid van een overheidslichaam, dat niet voldoet aan een wettelijk criterium. Het staat nog steeds in de WMO. U heeft ook een aantal gemeenten genoemd, die het e.e.a. aan de laars lappen en gewoon zeggen: we passen de verordening aan. U heeft ook gelezen, dat er een pittige brief gekomen is van VWS: dit kan toch zo de bedoeling niet zijn. Niet alleen de gemeenten zijn aan de gang gegaan. Hoe moeten de burgers er tegenaan kijken als wij hiertoe over zouden gaan? De ene burger krijgt het wel, de andere burger krijgt het niet, omdat hij per ongeluk net teveel inkomen heeft. Dat is toch rechtsongelijkheid in het kader van de wet? In het kader van de WMO is iedereen gelijk. Daar kunnen we het met zijn allen niet mee eens zijn, maar als we het daar niet mee eens zijn, dat heb ik al ettelijke malen naar voren gebracht, dan moeten we dat niet op een manier doen, zoals nu in de verordening, want dat halen we gewoon juridisch niet. Dat moeten we dan doen via de weg, via onze vertegenwoordigers in de Kamer in Den Haag. U bent er niet vertegenwoordigd, maar ik denk dat het item al vele malen aangekaart is. Dus ik ga ervan uit, dat dit item niet zomaar van tafel geveegd wordt, maar we zullen af moeten wachten, zeker omdat we nog steeds geen nieuw kabinet hebben om daar aandacht voor te blijven vragen. Met andere woorden: ik c.q. wij zullen niet meegaan in deze motie t.a.v. de inkomenstoets. Ik wil het hierbij laten.

De heer Hoek, WIJ: Met betrekking tot het amendement van de PvdA: weet je, toen ik de eerste optie las, dus hoe die oorspronkelijk in de verordening staat, dan vind ik hem heel erg vrijblijvend. Het is een beetje een hoog u-vraagt-wij-draaien-gehalte. Onlangs, niet zo lang geleden, heeft u in de krant kunnen lezen, dat menig zorgaanbieder, met name de kleine spelers in het veld, winsten genereren van tussen de 8 en 10%. En dat met name de grote spelers toch wat meer serieus te werk gaan en daar een reële winst op halen. Neemt niet weg, dat het nieuwe voorstel best een aanscherping is, maar wij kunnen daarmee leven. Ik heb nog wel een punt, waar ik door getriggerd werd toen ik dit las. Dat staat er ook letterlijk: beter is dan wat de gemeente door middel van zorg in natura kan bieden, de inwoner maakt hiermee een bewuste keuze voor het PGB. Dan is mijn vraag aan de wethouder: hoe toon je dit dan aan en wie controleert dit? Het is natuurlijk een grijs veld en daar ben ik wel nieuwsgierig naar. Mevrouw Verhoef stelde verder, dat gezin en kind centraal staan, maar in de nieuwe versie hoeft dat natuurlijk niet het geval te zijn. Wij zijn zeer nieuwsgierig naar de reactie van de wethouder om uiteindelijk te beoordeling of we voor of tegen zijn. Dan de motie van L3B. Mevrouw Verhoef: Ik wil aan de heer Hoek vragen: vindt u het dan logisch, dat een burger, een ouder die graag een PGB zou hebben, zich tegenover de grote overheid, de gemeente, zou moeten bevechten, dat de zorg die hij via het PGB wil verkrijgen, beter is dan wat die grote overheid blijkbaar in petto heeft? De heer Hoek: Ik zet dat dan af, met uw goedvinden, dat er ook veel voorbeelden zijn, dat er oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van deze regelingen. U weet het, ik heb een ruim hart, maar een ruim hart wil niet zeggen dat het is: u vraagt, wij draaien. Ik vind wel, dat geld op de juiste plek terecht moet komen, zodat kinderen, jongeren, die het nodig hebben, en ouders, het ook daadwerkelijk krijgen en niet dat het een soort wildgroei wordt. Dan was ik bij de motie van L3B. Ja, dat is een sympathieke. En dan weet u wel wat er gaat volgen natuurlijk. Een raadsvoorstel voor te bereiden voor de uitvoering van een inkomenstoets bij huishoudelijke hulp. Dan hebben we het over landelijk beleid, waar we hier over gaan discussiëren. Dat is best een ingewikkelde. De nieuwe wethouder heeft een maand geleden hier de eed afgelegd, waarin ze heeft gezegd respect te hebben voor de wet en de wet uit te voeren. In feite doen we nu een oproep om tegen deze landelijke wet te gaan opereren. Dat lijkt me een heel lastige. Het is zoiets als: we hebben een vuurwerkverbod, maar in Lansingerland steken we gewoon met oud en nieuw vuurwerk af. Ik vind dat een heel lastige. De heer Crielaard noemt een aantal gemeenten, waar dat reeds is gebeurd. Vanmiddag heb ik een aantal van die gemeenten gebeld. Niemand wist eigenlijk nog hoe het precies zat met claims, die er lagen. De algemene reactie was: het is een beetje symboolpolitiek om een discussie los te krijgen. Maar dat vind ik ook een lastige, want formeel gezien kan je een aanvraag dus absoluut niet weigeren, omdat het

landelijke wet- en regelgeving is. Dat lijkt me een heel moeilijke. Is de heer Crielaard het met me eens, juist omdat het symboolpolitiek is, dat je niks hard kan maken, dat het toch een beetje een wassen neus is. Daar word ik getriggerd die de heer Hoppenbrouwer vorige maand hier sprak. Die stelde: ik kan de strekking van de motie ondersteunen, maar met de inhoud heb ik moeite. Dit is ook zo'n motie, die kan ik ongeveer onder dezelfde noemer scharen. Dat neemt niet weg, u weet het, ik roep nog weleens op tot burgerlijke ongehoorzaamheid, ik weet niet of dat altijd even handig is, maar als de wethouder dit experiment aandurft, dan zou ik dat op zich kunnen waarderen, maar het is natuurlijk moeilijk om iets van de wethouder te vragen waar zij in principe niet achter staat en indruist tegen landelijke wet- en regelgeving. De voorzitter: Uw tijd is om. De heer Hoek: Dan heb ik ook geen tweede termijn meer, zeker? De voorzitter: En geen interruptie. Als u uw microfoon uitzet, gun ik u straks 15 seconden, omdat u uw microfoon niet uit zette toen mevrouw Verhoef u interrumpeerde, heeft u 15 seconden verloren, hoewel u van die 15 er alweer 17 gebruikt heeft, dus u staat op min 2. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: De jeugdzorg heeft al jaren de volle aandacht van de CU en ook de toegang daartoe, vandaar dat wij extra studie hebben gemaakt van dit onderwerp, dat we vandaag bespreken, rondom het amendement dat de PvdA heeft ingediend. Ik heb daarvoor opnieuw gekeken naar wat de jeugdwet hierover zegt. Ik heb ook gekeken naar wat de VNG handreiking hierover zegt. En tenslotte ben ik gegaan naar Per Saldo, de belangenvereniging van budgethouders, wat hun aanbevelingen zijn. Dat is een heleboel voor binnen 5 minuten. We vinden het zelf een beetje flauw, dat nu in het amendement van de PvdA wordt gesproken over de nee, tenzij toon, dat dat een verwijt zou zijn. Het adviescollege sociaal domein heeft er ook iets over gezegd, dat weet ik, maar het gaat er in onze verordening gewoon over wanneer je wel in aanmerking komt voor een budget, zoals ook in art.2 wordt toegelicht, hoe de gemeente tot een ondersteuningsplan moet komen. Als het gaat om een toekenning van een budget wordt er gelukkig op toegezien, vinden wij, dat de aanvrager ook in staat is om budgethouder te worden. De jeugdwet verplicht daar ook toe. Er staat bijvoorbeeld in art.8.1.1 dat een persoonsgebonden budget wordt verstrekt indien naar het oordeel van het college op eigen kracht voldoende in staat zijn de betreffende persoon, jeugdigen of ouders enzovoorts, en dan opnieuw, naar het oordeel van het college is gewaarborgd, dat de jeugdhulp van goede kwaliteit is. Daar sluit Per Saldo enorm op aan. Die wijst erop: weet wat je begint. Ze zetten een meer populaire toon. Het is heel belangrijk, zegt Per Saldo, nogmaals, de belangenvereniging van budgethouders, dat je bewust en weloverwogen kiest voor zorg die bij je past. Je kan ook gewoon in natura zorg van de gemeente krijgen. Voordat je kunt kiezen voor een PGB moet je eerst goed weten wat er te kiezen is en wat de keuze inhoudt. Er is een heel puntenkader. Wat moet je o.a. kunnen? Je moet een goed overzicht van je eigen situatie houden, je moet weten welke regels er spelen, je moet ook een PGB-administratie bijhouden, je moet communiceren met gemeente, zorgverzekeraar en zorgkantoor, de SVB, sociale verzekeringsbank, en de zorgverleners. Je moet zelfstandig kunnen handelen, je moet weten wat zorgverleners aan opdrachten krijgen, je moet weten wat zij moeten doen, je moet weten wat je moet doen als werkgever enzovoorts. In de commissie sprak de heer Xhemaili namens de PvdA en ik citeer nu letterlijk uit het conceptverslag: wat mij tegen de borst stuit, is de drempelverhoging van toegang tot jeugdhulp en PGB's, dat zit me niet lekker, daar zit een zaak van zoek maar zelf uit- principe. Kijk maar wat je doet als je hulp nodig hebt. Voor de CU geldt precies het omgekeerde. Zonder waarschuwing en zonder kader mensen met een budget het bos insturen, dat is pas mensen in de steek laten. Mensen gaan zich rijk rekenen, terwijl ze verstrikt raken in de voetangels van de uitvoering. Onze conclusie is dus: het amendement van de PvdA is vast goed bedoeld, maar het zet mensen in de kou. Dan de motie van L3B betreffende inkomenstoets en barricades. Het idee om bij mensen, die huishoudelijke hulp inroepen via de WMO een inkomenstoets te doen en daar via een motie toe op te roepen, is voor de Bühne. Het mag gewoon niet. Een inkomenstoets via de WMO is in strijd met de wet. Wat vindt de CU dan wel? Wij vinden de huidige opzet van de WMO, die tot ontsporing leidt, ook fout. Tot zover sympathie voor de motie. Wij hopen dan ook, dat de huidige coalitiebesprekingen, die gaande zijn, waar de CU aan mee doet, tot een andere opzet zal leiden, want gemeenten zijn teveel geld kwijt. Akkoord met de diagnose in de motie, maar we vinden het een verkeerd signaal om op te roepen om de wet terzijde te schuiven. De verwijzing naar barricades, ik hoop dat u me toestaat het erbij te zeggen, geeft ons een onaangename associatie met wat we afgelopen weekend zoal zagen in diverse steden. De heer Crielaard: De vergelijking die de heer Lieverse maakt, vind ik echt een heel vreemde. Dat wil ik even opgemerkt hebben. De heer Lieverse: Ik wilde eraan toevoegen: dit zal vast als een kwinkslag bedoeld zijn. Maar meneer Crielaard wilde dat punt even maken. Toch de vraag: kunt u in essentie aangeven, dat er verschil is tussen de ene wet opzij schuiven en de andere wet opzij schuiven als kortgeleden, namelijk bij de begrotingsbehandeling, door uw fractievoorzitter is opgemerkt, dat ondermijning wel een heel belangrijk punt is om als gemeente in de gaten te houden. Kort gezegd: de motie zullen wij uiteraard afwijzen.

De heer Jonker, D66: Veel is al gezegd, dus ik zal het kort houden. Laat ik beginnen met het amendement van de PvdA. Voor D66 is een PGB een belangrijke faciliteit. Het past bij onze liberale uitgangspunten en bij het individu, die je in control zet op zijn eigen leven en zijn eigen zorg. Tegelijkertijd, zoals ook door andere fracties is opgemerkt, is het een aanzienlijke belasting, een PGB. Je moet er wat voor doen, je moet overzicht hebben, je moet inzicht hebben, je moet dingen

organiseren. Ik dank de CU voor het uitgebreide huiswerk, dat ik niet gedaan heb in dat detailniveau, maar waarin heel goed werd aangegeven, dat de tekst die nu wordt voorgesteld geheel in lijn is met wat wij bedoelen en wat wij willen met een PGB als overheid, namelijk dat de cliënt c.q. de burger zich bewust is van wat een PGB is, dat het een stuk inspanning vereist, dat hij daar heel bewust voor moet gaan. Ik vond het jammer in de bijdrage van de PvdA, dat een beetje de sfeer werd gewekt, dat het een nee, tenzij -verhaal is, maar dat is niet zo. Ik heb de tekst wel zeker 3 of 4 keer gelezen en voor mij zit er helemaal geen nee, tenzij in. Het is een heel andere tekst, dus om die reden kunnen wij niet meegaan met het amendement. Dan de motie van de heer Crielaard, daar is al veel over gezegd. Laat ik zeggen, dat ik het heel mooi vind als de lokale overheid in beleidsmatige zin op de barricade gaat, want ik heb het heel figuurlijk opgevat. We hebben een gedecentraliseerde eenheidsstaat, het is niet zo dat wij aan de leiband lopen van de rijksoverheid, als gemeente kunnen we ook onze eigen positie in nemen op vlakken en op punten. In die zin vind ik het een positieve motie. Tegelijkertijd zijn er door collega's beperkingen aan gegeven: het is in strijd met wettelijke regelgeving. Ik verwacht ook niet dat we hem daarom kunnen steunen, helaas. Wel wil ik aan de wethouder de vraag stellen hoe zij op andere manieren mogelijkheden zien om dit punt nog beter onder de aandacht te brengen en misschien de verandering op landelijk niveau in beweging te krijgen. Daar wilde ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Wij zijn het eens met de strekking van het amendement, dat de PvdA heeft ingediend en we zullen hem dan ook steunen. Het uitgangspunt van ja, tenzij is vervangen door nee, tenzij principe. De ombudsman gaf aan, dat gemeenten de verordeningen zo moeten inrichten, dat iedereen zonder specifiek maatwerk een goede voorziening dient te krijgen. Wij zien graag een verordening waarbij aan behoefte van de inwoner tegemoet komt en waar inwoners gewoon recht op hebben en dat ze niet geconfronteerd worden met begrenzings of beperkingen. Met een PGB kan de persoonlijke voorkeur van een budgethouder worden vorm gegeven. Zorgaanvragers die bijvoorbeeld de Nederlandse taal minder beheersen kunnen een zorgaanbieder aanstellen, die hun taal wel spreekt. Deze mogelijkheid is nu beperkt door het aanscherpen van de beoordelingscriteria. Als dit gehandhaafd wordt, dan willen wij een toezegging krijgen van de wethouder, dat er genoeg gevarieerde zorg in natura beschikbaar is. Dus dat er niet opnieuw een probleem ontstaat, waar de zorgaanvrager en zorgaanbieder elkaar niet begrijpen en er geen kwalitatief goede zorg ontstaat hierdoor. Ik kom even terug op het amendement van de PvdA. Het aantoonbaar laten bewijzen, dat een PGB tot goede, doelmatige en effectieve hulp leidt die beter is dan wat de gemeente d.m.v. zorg in natura kan bieden, is een misplaatste vergelijking, vinden wij. Het valt namelijk niet te vergelijken. Als grote, machtige lokale overheid leg je bewijslast ook nog eens bij de burger neer en dat is niet gewenst. Nogmaals wil ik de ombudsman erbij halen, die aangaf dat gemeenten zelf moeten voorkomen, dat inwoners op die manier slachtoffer worden en dat de boel escaleert. Dan de motie van L3B, dat kan heel kort. De WMO gaat uit van een individuele toetsing per cliënt en staat niet toe dat gemeenten in hun verordening een inkomensgrens instellen. Daarbij zijn wij tegen het uitsluiten van mensen op voorhand. Cijfers van fraude zijn niet bekend. Sinds wanneer is er vastgesteld, dat er sprake is van aanzuigende werking in Lansingerland? Hele amendementen of moties worden op grond hiervan opgesteld. Wij horen graag van L3B tekst en uitleg hierover.

De voorzitter: De PvdA wil natuurlijk nog reageren op de motie. Normaal gesproken doen we dat in de tweede termijn, maar omdat het praktisch is, omdat niet iedereen een tweede termijn heeft, is het handiger dat u het nu doet.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik reageer inderdaad alleen nog op de motie van de heer Crielaard. Wij zijn ook mede indiener. De barricades op, ik had dat heel erg in overdrachtelijke zin gelezen. De WMO voor de huishoudens, het abonnementstarief, leidt inderdaad tot hoge kosten voor de WMO. Wij vinden dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen en daarom zijn wij ook mede indiener. Ik denk dat heel veel partijen dit in hun verkiezingsprogramma hebben staan. Ik zie die motie eigenlijk als een oproep aan de wethouder om eens op papier te zetten hoe zo'n verordening eruit zou kunnen zien. Dan kunnen wij daar eens naar kijken en vervolgens de verordening aannemen en in actie brengen, dat is punt 2, dit is een pilot, zal ik dan maar zeggen. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Crossen: Er is een aantal vragen gesteld, daar wil ik eerst op reageren en vervolgens op de motie en het amendement. Ik hoorde bij de heer Kampinga 2 vragen. U had het over de verbindende toegankelijkheid voor een PGB, of dat inderdaad klopt. Ik denk dat u ook uit de woordvoering van andere fracties al een deel van het antwoord heeft gehoord, dat voor de PGB duidelijk omschreven is aan welke voorwaarden die moet voldoen en dat een aanvrager van tevoren precies kan weten wat de gemeente van hem vraagt om een PGB te gaan beheren of aan te vragen. Ik hoorde dat ook mevrouw Bouman heel duidelijk vertellen. In hoeveel gevallen, wilde u ook nog weten, is de aanvraag huishoudelijke hulp ingetrokken? Wat ik heb gezien vanmiddag, is dat het college in juli ook al een uitgebreide brief over dit onderwerp aan u heeft gestuurd, daar stond ook het e.e.a. aan cijfers in, maar die heb ik op dit moment

niet paraat, dus dat kan ik u niet vertellen. Ik zou zeggen: bekijk die brief nog even, daar staat het in. Ik denk dat het op dit moment ook niet heel relevant is om wel of niet deze motie aan te nemen. Meneer Hoek vroeg of het college een experiment zou aandurven. Experimenten, daar is het college zeker voor in, grenzen opzoeken is interessant, pilot hoorde ik iemand zeggen. Maar in een verordening tegen landelijke wetgeving ingaan, kan het college niet. Landelijke wetgeving staat boven onze verordening. Dan komt onze verordening en dan kan het college nog beleidsregels maken. Dus er valt op dit punt niet te experimenteren. De heer Jonker van D66 vroeg aan de wethouder om op andere manieren aandacht te vragen landelijk. Ik kan u zeggen, dat deze wethouder actief is binnen de landelijke partij en dat dat de afgelopen jaren al aardig is ingewreven in de Haagse fractie. We merken wel, dat veel partijen dat hebben gedaan, die een landelijke vertegenwoordiging hebben. Ik spreek de hoop uit, dat we na de kabinetsformatie gauw een einde zien aan deze lastige regeling. Dan ga ik reageren op eerst het amendement. De jeugdzorg, ik kan een deel overslaan, want de heer Lieverse had al veel uitgezocht. Ik heb bij het punt 'ontraden' het argument mee gekregen uit de jeugdwet. Ook hier: landelijke wetgeving gaat boven onze verordening. Waar de heer Lieverse art.8.1.1. citeerde, ik denk dat ik dat niet nog een keer hoeft te doen, want hij heeft eigenlijk bijna hetzelfde gezegd zoals ik hier van mijn medewerkers heb gekregen. Het amendement gaat ook voorbij aan wat er in de verordening art.5.10.1 is opgenomen als voorwaarde om in aanmerking te komen voor een PGB. De voorgestelde tekst biedt naar de mening van het college minder bescherming aan de jeugdigen en zijn ouders tegen slechte hulp, waar het college streeft naar betere bescherming. Het voorgestelde amendement vervangt het volledige artikel 5.4.2 en niet alleen het eerste lid en daardoor vervallen alle noodzakelijke criteria, die staan onder lid 2 en 3, waar een PGB-plan aan moet voldoen. Ook indien het voorstel enkel toeziet op lid 1 dan wordt dit toch ontraden ten opzichte van de afwijking van de jeugdwet. Om veilige en cliëntgerichte zorg te waarborgen, is het van belang eisen te stellen aan het PGB-plan. We hebben dat in de commissie uitgebreid met elkaar gewisseld, ik ga dat hier niet herhalen. Het gaat om de inwoners, die de beste zorg verdient en een inwoner die zijn eigen PGB niet kan beheren en daardoor in de problemen komt. Waarom een plan? Omdat je dan ook de uitvoering kan controleren. Dan kan de gemeente op kwaliteit controleren. Nogmaals, dat is niet voor die machtige overheid, zoals u hem steeds noemt, dat is ter bescherming van de zorgvrager, in dit geval jongere en zijn ouders. Uiteraard volgen wij adviezen, die ons bereiken vanuit de VNG, daar is ook voldoende over gezegd door andere woordvoerders. Waar het college spreekt over aanscherpen van criteria, gaat het niet om het moeilijker maken, maar over inleveren van zaken als een VOG van een zorgverlener, eisen aan een zorgplan, eisen aan de zorgverlener en een duidelijker en concreter plan hoe men het allemaal in denkt te vullen. In de verordening wordt in lijn met de regiovisie, ook door één van u genoemd, weldegelijk gefocust op het onderzoeken van specifieke ondersteuningsbehoeften van de inwoner. De hulpvraag is het uitgangspunt, de inwoner is het uitgangspunt. Voldoende over dit amendement, dat wordt ontraden door het college. Dan ga ik naar de motie, ingediend door de heer Crielaard van L3B. Ik denk dat hierover al veel gezegd is en dat wij met u delen, dat regeling abonnementstarief huishoudelijke hulp een gedeelde ergernis is. Al eerder werd door anderen gezegd, dat we daar al vaak over gesproken hebben. Ik verwees al naar een brief van 14 juli waarin het college uitgebreid uit de doeken heeft gedaan waarom we blijven handelen, zoals we nu handelen, namelijk niet over de grens gaan. Wij zijn gehouden de wet te houden, wij zijn uitvoering van het rijksbeleid. Soms heb je beleidsvrijheid, maar niet in dit geval. Ik heb de genoemde gemeenten bekeken. Er zijn er 2 die nu door de minister zijn aangeschreven, uit mijn hoofd Leusden en Krimpen aan den IJssel. Andere gemeenten hebben het voornemen om volgend jaar dit te gaan doen en dreigen met wachttijsten en cetera. Het is niet zo dat alle gemeenten nu al de wet overtreden. De vraag is of je bij de gemeente nu zit te wachten op een stevige brief van de minister i.p.v. dat medewerkers zich richten op de inwoners. De heer Crielaard: Even terugkomend op die gemeenten, die nog niet zo'n forse brief hebben gehad. Het is wel zo, als je kijkt naar Woerden, zij hebben een collegevoorstel aangenomen, zij komen als het goed is nog met een raadsvoorstel, om die inkomenstoets in te voeren. De gemeenten die het nu nog niet hebben in hun verordening, zijn er wel mee bezig om dat in te voeren. Wethouder Cnossen: Dat is correct, wat de heer Crielaard zegt. Dat vond ik precies zo terug bij een wethouder van de CU overigens. Zij zijn aan het zoeken, maar ze zijn nog niet zover. Ik lees dat een aantal afwacht hoe het bij de andere gemeenten loopt. Door een aantal raadsleden werd de rechtsongelijkheid genoemd voor inwoners. Als we op deze manier gaan handelen, omdat we bijvoorbeeld samen met Pijnacker-Nootdorp inkopen, dan gaan we verschillend handelen tegenover inwoners. Ook onzekerheid voor inwoners over continuïteit van de dienst. Een laatste argument, dan denk ik dat er voldoende over gezegd is, de invoering van een inkommenseis brengt hoge overheadkosten met zich mee, want het abonnementstarief wordt geïnd door het CAK. Als wij als gemeente daarvan gaan afwijken, dan zullen wij de administratie moeten herzien. Alle redenen om dit af te raden. Dank u wel.

De voorzitter: In tegenstelling tot wat onze administratie op de schermen zegt, was dit toch echt wethouder Cnossen. De vorige keer deed hij het goed, maar ergens door het invoeren van de tijd is kennelijk de apparatuur weer gewijzigd. We krijgen het allemaal wel weer werkend en anders gaan we gewoon weer een tijdje digitaal. Dat is een dreigement, geloof ik. Daarmee zijn we aan het eind van de eerste termijn. Bij de tweede termijn geef ik aan, dat 2 partijen door hun spreektijd heen zijn. Dat ga ik heel hard handhaven, maar omdat het een experiment is, zal ik zeggen: 15 seconden voor deze 2

fracties. De overige krijgen er dan ook 15 seconden bij als ze dat nodig hebben. De heer Crielaard gaat dan naar 28, zo werkt het dan ongeveer.

Tweede termijn

Mevrouw Verhoef, PvdA: Het blijft een feit, dat de huidige verordening uitgaat van nee, tenzij i.p.v. ja, tenzij, als u het oude artikel bekijkt ten opzichte van het nieuwe artikel. Wat het amendement alleen maar betoogt, is een deel van het nieuwe artikel weghalen, namelijk: aantoonbaar beter is dan de natura door de gemeente geleverd. Omdat het in de praktijk onmogelijk is voor een burger om aantoonbaar beter, om dat werkelijk te gaan voorleggen. We zeggen niet dat die burger niet meer in staat hoeft te zijn, dat het niet van goede kwaliteit moet zijn, al die eisen, daar moet je gewoon aan voldoen. Alleen, je zet die burger echt in een heel moeilijke hoek om de PGB te krijgen. Waarom gaan we dan niet een fraude-toets uitvoeren i.p.v. een toets op het beter zijn, zou ik dan vragen of iedereen zo bang is voor fraudepleging. De wethouder zegt: u had van alles en nog wat aan andere artikelen moeten sleutelen. Dan had ik dat graag via de griffie gehoord, toen ik maandagochtend het amendement indiende. Daar heb ik niets van gehoord, dus ik ga hem netjes indienen. Ik vind echt dat het krijgen van een PGB voor ouders die dat kunnen, dat moet echt een optie blijven. Dank u wel.

De heer Crielaard, L3B: Kort in 30 seconden. Het amendement: geen nieuwe argumenten gehoord, dus nog steeds tegen. De rectificatie dat mevrouw Verhoef mede indiener is van onze motie. Veel van andere fracties gehoord, dat het juridisch niet zou kunnen en niet mogen en dat het landelijk beleid is. Als ik kijk naar het raadsvoorstel van de gemeente Krimpen. Zij zeggen dat de centrale raad van beroep er in het verleden uitspraken over heeft gedaan, maar dat was in de tijd toen er voor de WMO via het CAK nog een eigen bijdrage kon worden gegeven, die deels inkomensafhankelijk was en deels inkomensafhankelijk. De gemeente Woerden zegt er ook het e.e.a. over. Die zegt: laat de rechter het maar uitzoeken en een oordeel erover vellen. De voorzitter: Tijd. De heer Crielaard: De grenzen van de WMO zijn onduidelijk. Dus dat over het juridische, dat het niet zou mogen. De voorzitter: Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Verminderde toegankelijkheid PGB jeugdhulp, nee. Dat is duidelijk gemaakt door de wethouder. Wat ik veel belangrijker vind, heel concreet: kunnen we een keer een overzicht krijgen? Om hoeveel gevallen gaat het, die de aanvraag intrekken omdat er een appel op hen wordt gedaan. Geen algemene tabel. De voorzitter: Uw vraag is vast goed verstaan door de wethouder.

Mevrouw Bouman, CDA: De beantwoording door de wethouder was helder en duidelijk en voldeed volledig aan hetgeen ik zelf ook naar voren gebracht heb. De mening van ons zal niet herzien worden.

De heer Hoek, WIJ: Als de wethouder net als de andere wethouders in de hier beschreven gemeenten het experiment had aangedurfd, had ik serieus overwogen om voor deze motie te stemmen, maar de wethouder heeft gezegd: dat ga ik niet doen. Dan heeft het wat mij betreft weinig kans van slagen. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Meneer Crielaard was geïrriteerd door mijn opmerking en hij heeft gelijk. De motie, die hij inbracht, zoekt de grenzen op. Mijn opmerking ging over de grens, excuus daarvoor.

De heer Jonker, D66: Wat een verademing, die spreektijden, want ik heb nog 3 volle minuten, die ik kan vullen met alles wat ik wil. Nee, alle gekheid op een stokje. Onze mening is niet veranderd. De motie en het amendement gaan we beide niet steunen. Dank u wel. De voorzitter: U bent de winnaar in kort spreken, dat is duidelijk.

Mevrouw Gabin, GL: Wij hebben aan de wethouder gevraagd of ze aan kan geven, dat er sprake zal zijn van gevarieerde en passende zorg in natura. Daar zouden wij nog even antwoord op willen hebben. Wat betreft het amendement van de PvdA: je behoudt de toets, want de PGB-aanvrager dient toe te lichten dat de PGB leidt tot goede, doelmatige en effectieve hulp. Wij blijven dat steunen. L3B wil elke aanvraag op voorhand uitsluiten op basis van hun inkomen of vermogen. Suggereert L3B hiermee dat een aanvraag niet objectief behandeld moet worden? Dat was eigenlijk nog onze vraag aan L3B, maar ze hebben geen spreektijd.

Wethouder Crossen: Excuus, meneer Kampinga en mevrouw Gabin, dat ik een paar vragen had overgeslagen. Mevrouw Gabin, uw vraag: is er dan genoeg gevarieerde zorg in natura? Ja, dat wordt uiteraard ingekocht en inkopen doe je via kwaliteitscriteria. Dus die zorg voldoet zeker aan die kwaliteit. Het verschil met de PGB is: dat hoeft je niet te overtreffen, maar je laat zien dat het je eigen keuze is. Dat maakt het beter dan die zorg in natura. Meneer Kampinga, u wilt zo graag tabelletjes en cijfers zien van gesprekken, waarbij mensen afzien van deze hulp. Eigenlijk wil ik het niet weten. Ik vertrouw erop, dat consulenten dat gesprek voeren. Wat nou de uitkomst is, dat maakt mij niet uit, want wettelijk voldoen wij gewoon aan onze taken. Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde van de behandeling van dit onderwerp en gaan wij stemmen. Wij stemmen als eerste over het amendement, dan het voorstel en dan de motie. Ja, wij kunnen gaan stemmen. Ik open de stemming over het amendement, ingediend door mevrouw Verhoef van de PvdA. Dat is met de stemmen van GL en PvdA voor en de overige fracties tegen, is dit amendement verworpen. Dan gaan wij stemmen over het voorstel zelf, verordening sociaal domein 2022. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Dit voorstel is met algemene stemmen aangenomen. Dan gaan wij stemmen over de motie van de heer Crielaard van L3B, met inkomenstoets de barricades op. Ik open de stemming. Met de stemmen van L3B en de PvdA voor en de overige fracties tegen is deze motie verworpen. Daarmee zijn we aan het einde van de behandeling van dit agendapunt.

8.c Motie vreemd Orange the World gemeente Lansingerland

De voorzitter: Ik waarschuw allen: 3 minuten voor beide termijnen en interrupties, dus weest u zuinig.

De heer Lieverse, CU: Ondanks dat we zuinig moeten zijn met de tijd, vooraf, vind ik het goed dat mevrouw Van Bakel een oranje sjaal heeft meegenomen en mevrouw Draak en ook mevrouw Cnossen eraan hebben gedacht om Orange the world op die manier alvast in te luiden. Complimenten daarvoor. De motie vreemd Orange the world, om onze gemeente aan te laten sluiten bij deze wereldwijde campagne is heel mooi getimed, want vandaag is het de internationale dag van tegen geweld tegen vrouwen: 25 november. Ik ga niet alle overwegingen voorlezen, die in de motie worden genoemd, waarom het een belangrijk punt is, maar wel het dictum.

M2021- 'Orange the world'-gemeente Lansingerland

Van mening dat lichamelijk of seksueel geweld een grove schending van de mensenrechten is en onacceptabel; vrouwen en meisjes hierdoor hun eigenwaarde kunnen verliezen, en fysieke en psychische klachten kunnen krijgen; geweld niet alleen negatieve gevolgen voor vrouwen zelf heeft, maar ook voor hun families en de gemeenschap in het algemeen; het belangrijk is om als gemeente de campagne tegen geweld tegen vrouwen te steunen. Spreekt uit dat Lansingerland vanaf heden jaarlijks deelneemt aan de campagne Orange the World. Verzoekt het college 3 punten. De gemeente Lansingerland officieel aan te melden bij Orange the World als deelnemende gemeente. Indien mogelijk reeds dit jaar en anders vanaf komend jaar jaarlijks het gemeentehuis of een ander prominent object oranje uit te lichten in de periode van 25 november tot en met 10 december, de dag van de mensenrechten. Aan de inwoners via de sociale mediakanalen kenbaar te maken dat de gemeente steun geeft aan de 'Orange the World'-campagne.

Ik heb een rondje gedaan, ik heb wat mensen gehoord: niemand is voor geweld tegen vrouwen en meisjes. Waarom dan toch deze motie? Is het niet een open deur? Helaas, er is geweld, veel te veel. Er is ook een taboe op het melden van geweld, ook door slachtoffers. Liever kijkt men weg. Daarom blijft veel onzichtbaar en onbesproken. Het is daarom nodig, dat vrouwen en meisjes beter weten waar ze zich kunnen melden als ze met deze problematiek te maken hebben. Ook in ons dorps Lansingerland hoor ik dat vrouwen het heel normaal vinden om angst te hebben om in het donker naar huis te fietsen, om het normaal te vinden om niet door onverlichte tunneltjes te durven rijden. Het is dus geen leuk onderwerp, je zou liever wegstijgen. Maar stel dat het een open deur is, dat is ook een manier van wegstijgen. Ik maak een fout. Meerdere fracties steunen de motie. Dat is o.a. meneer Jonker van D66, maar ook de dames Verhoef van de PvdA en Gabin van GL, Bergwerff van het CDA en Hoek van WIJ.

De heer Jonker, D66: Als mede indiener kan ik me volledig aansluiten bij de woorden, die zojuist zijn uitgesproken. Daarom willen we het van harte ondersteunen. Daar wil ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Elke 8 dagen wordt een vrouw vermoord in Nederland. Dit komt in alle lagen van de samenleving voor. Moord op vrouwen is een diep geworteld maatschappelijk probleem, zeggen deskundigen. Volgens hen zou dit probleem aandacht moeten hebben en het probleem zou beter aangepakt moeten worden. Het is een probleem waar we nauwelijks wat van horen in Nederland. Vaak zijn de cijfers in werkelijkheid veel hoger. Aan de moord op een vrouw gaan vaak signalen, zoals stalking, bedreiging, huiselijk geweld en aangifte vooraf. Zie het voorbeeld van de 16-jarige Humeyra. Zij werd vermoord door haar ex-partner, die haar al weken bleek te stalken en te bedreigen. Ze deed meerdere malen aangifte hiervoor, maar de politie en andere instanties hebben niet acuut gehandeld. Dit geeft alleen maar aan, dat bemoeienis van lokale overheid nodig is. Het is tijd dat we als gemeente aansluiten bij de campagne Orange the world, waarbij de gemeente het probleem erkent en ook actief optreedt. Niet iedereen is bekend met Veilig Thuis of andere organisaties, waar ze terecht kunnen. Het is goed als op de website van de gemeente de nodige informatie wordt gedeeld, zodat vrouwen die te maken hebben met extreem geweld of in een bedreigende situatie verkeren snel kunnen uitzoeken waar ze terecht kunnen. Ik zou hier graag even de reactie van de wethouder op willen hebben. Tot zover.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Mijn fractie is mede indiener van deze motie, die zeker geen open deur is. Meestal is er sprake van kapotte deuren als er geweld is tegen vrouwen of in een gezin. Niet alleen die

vrouwen zijn dan de dupe van de mishandeling, maar ook de kinderen die in dat gezin wonen. Het zou mooi zijn als de oranje lampen dadelijk aanfloepen als we deze motie gaan aannemen, want ik weet nu al dat deze motie aangenomen gaat worden. Er staat mij bij, dat we al eerder hier de oranje lampen in het gemeentehuis hebben laten branden en dat was, volgens mij, niet voor een voetbalwedstrijd. Volgens mij is het allang hier een keer gebeurd, maar misschien verwar ik het met een ander evenement. Het zou mooi zijn, als ineens die oranje lampen aanfloepen. Dank u wel.

De heer Crielaard, L3B: De CU kaart een belangrijk onderwerp aan. Zoals de heer Lieveerse zelf ook al zei, ook als L3B vinden we het ontzettend belangrijk, dat geweld tegen vrouwen wordt aangepakt, beter nog zou zijn: voorkomen. Deze motie roept eigenlijk op tot 2 hele concrete acties: het verlichten van het gemeentehuis of een prominent object en informatievoorziening via o.a. social media. Laat ik met dat tweede punt beginnen. Wat schetste mijn verbazing vlak voor deze vergadering? Op facebook en twitter zag ik dat de gemeente al heeft gedeeld over deze campagne met een link naar de website van Veilig Thuis en een telefoonnummer van Veilig Thuis. Informatie over huiselijk geweld, over Veilig Thuis, is ook vindbaar op de gemeentelijke website. Ik heb dus een beetje het gevoel dat de enige concrete actie dan over blijft uit deze motie het verlichten is van een prominent object of het gemeentehuis in de kleur oranje. Dan vraag ik me af: wat heeft dat dan nog voor toegevoegde waarde? Het is goed, dat slachtoffers weten waar zij terecht kunnen, maar L3B denkt niet dat een oranje verlichting daar nog iets aan zal toevoegen. Als het gaat om die oranje verlichting, dan kan L3B de motie niet steunen.

Mevrouw Draak, VVD: Eerst even over mijn oranje trui: dat is mijn VVD-campagnetruï, meneer Lieveerse. Sorry, daar heb ik hem voor aangetrokken. Over deze motie, die natuurlijk heel serieus is. Ik moet eerlijk bekennen, dat er een vermoede zucht door de VVD-fractie heen ging, toen we deze motie zagen. Weer een themadag. Dat staat natuurlijk los van het thema, want meneer Lieveerse zei het al: iedereen is tegen geweld tegen vrouwen. Dat moet stoppen. Maar of het helpt om een gemeentehuis of een ander herkenbaar punt oranje te verlichten, wij denken van niet. Daarnaast klopt de aanname van de heer Lieveerse in de motie niet dat uitlichten goedkoop is. Ik heb begrepen dat onze gemeente zelf niet over een verlichtingsinstallatie beschikt, we moeten dit huren en dat zou voor een groot object zomaar € 10.000 kunnen kosten. Daarnaast denk ik, dat we als raad in het algemeen terughoudend moeten zijn in het omarmen van thema's, omdat de kracht van de boodschap afneemt als je iedere keer voor iets anders de aandacht vraagt. Zoals het dictum nu is, zullen wij de motie niet steunen. Ik wil er wel toch iets positiefs aan toevoegen voor de fractie van de heer CU en de heer Lieveerse. Deze beweging is natuurlijk groot. In Nederland steunen bijna alle provincies en 200 gemeenten dit. De gemeente Lansingerland ook vandaag op social media. Wat ik me eigenlijk afvroeg, of de heer Lieveerse niet voor een laagdrempeligere aanpak zou willen kiezen. We kunnen ook een oranje vlag hijsen in een ceremonie, zoals we dat op coming-out day doen. Dat is een veel goedkoper alternatief dan uitlichten. Als je dat combineert met aandacht op social media, dan kom je al een heel eind. Verder zag ik dat onze burens in Zoetermeer sjablonen handjes met de tekst 'meld geweld 0800 2000' op straat hebben gespoten, een beetje zoals de fietslampjesactie van de ANWB. Op het moment dat je dat doet en iemands oog valt daarop, dan doe je naar mijn idee echt concreet wat. Als er geweld is, meld het dan en je geeft het telefoonnummer erbij, een vlag hijsen, dan kun je voor veel minder kosten toch aandacht vragen voor dit thema. Maar nogmaals, even terug naar de motie, met het huidige dictum en de kosten die daaraan vast zullen hangen, kunnen wij om die reden niet steunen. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Het CDA vindt dit een mooi initiatief en wil de CU bedanken voor het opstellen hiervan. Zoals de CU al aangaf, zijn er veel vrouwen, die te maken hebben met of te maken hebben gehad met geweld. Het is volgens het CDA goed om hierbij stil te staan en ons medeleven te tonen als gemeente. Voor heel veel slachtoffers, kan dat een hart onder de riem zijn, heel betekenisvol zijn. Ik snap de partijen van VVD en L3B absoluut. Laat ik voorop stellen: de basis kan sowieso uitgevoerd worden, dat is al gedeeltelijk gedaan. Maar laten we als gemeente wel aandacht hebben voor deze dag op social media, op de website. Ik hoor dus nu, dat er vandaag al het e.e.a. geplaatst is en die kenmerkende oranje vlag hijsen. Wij willen benadrukken, dat we met deze motie een bepaalde ruimte willen geven aan het college. Ik hoorde net al goede ideeën van de VVD. Wat mij betreft, wat het CDA betreft kan het college die ideeën, mits ze natuurlijk betaalbaar zijn, overnemen. De heer Crielaard: Zoals de heer Bergwerff zelf ook al zegt: een deel van de motie gebeurt dus al. Op social media verschijnen al berichten namens de gemeente. Wat vindt de heer Bergwerff dan nog de toegevoegde waarde van de verlichting van een object in oranje? De heer Bergwerff: Wat ons betreft, ik weet niet precies wat er op social media is geplaatst, dus ik kan niet zeggen of wij dat voldoende vinden, maar niet iedereen volgt de gemeente Lansingerland op social media. Dit is best een bekende campagne, het zou heel goed zijn als een bepaald object oranje wordt deze dag. Een hoop mensen, ook mensen die te maken hebben met geweld of hebben gehad, herkennen dat: oh ja, dit is de dag, deze campagne is vandaag aan de gang. Ze zien een oranje object, ik kan het me goed voorstellen, dat het heel betekenisvol zal zijn. Ik wil afronden. Wij willen als CDA benadrukken, op het moment dat het gemeentehuis oranje kleurt d.m.v. lampen en het kost bij wijze van spreken tienduizenden euro's, ja, dat snapt het college ook, dat het niet te gek mag zijn. Het is niet de bedoeling dat we een campagne

hebben van € 100.000 bij wijze van spreken. Ik blijf erbij, dat het CDA dit initiatief volledig ondersteunt, maar natuurlijk wel tegen een reële prijs. Volgens mij moet dat gewoon lukken. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Ik sluit me volledig aan bij de heer Lieverse. Ik had het zelf niet beter kunnen verwoorden. We leven in een geciviliseerd land en het is vandaag de dag nog steeds zo, dat een man en vrouw in dezelfde functie een verschillend salaris hebben. Waar hebben we het over? Het zit echt diep geworteld en ik denk dat het goed is dat we daar aandacht voor hebben. Volgens mij was het de VVD een tweetal jaren geleden, die hier een motie heeft ingediend om het 75-jarig bevrijdingsfeest groot te vieren. Daar hadden ze een raadsbrede steun voor en het was een prima initiatief. Echter, corona heeft toch het e.e.a. in de war gestuurd, dus er moet hier en daar nog wat op de plank liggen. De kruideniersmentaliteit, alles kost geld, als je ergens aandacht aan wilt besteden en je wilt daadwerkelijk dat de boodschap aankomt, dan moet je daar je nek voor uit durven steken, want anders heeft het niet zoveel zin. Ik stel voor dat we gewoon kijken wat het kost en aan de hand daarvan het plan uitvoeren. Dank u wel.

Wethouder Crossen: Ik hoor verdeelde reacties in de raad, die ook in de bespreking in het college uiteraard een rol speelde. Allereerst de actie, heel goed meneer Lieverse dat u het hier onder de aandacht brengt. Zonder dat wij wisten dat het kwam, was de afdeling communicatie er ook al mee bezig. Veel zielen, één gedachte daarin. Wat dat betreft hebben we het eerste deel van uw motie al omarmd. Waar ik op wil reageren, is dat het college op dit moment de motie nog niet steunt, omdat dat deel van de verlichting erin zit. De rest wel. Je kunt je ook aanmelden als gemeente bij deze actie, dat willen we graag doen, zodat we volgend jaar ook in dat lijstje staan, ik hoorde al van 200 gemeenten, en daar actief aandacht aan geven. Ik zag ook, dat je via de website spelletjes kon bestellen, dus op andere manieren kan dat ook, die oranje aandacht geven. Er werd gevraagd om op de website meer informatie delen. Meneer Lieverse gaf aan, dat het wat mager is op dit moment, dat je alleen naar Veilig Thuis of naar 112 wordt verwezen. Die ga ik meenemen naar de afdeling communicatie, om te kijken of we meer informatie kunnen delen. Mevrouw Draak noemde ook al een telefoonnummer, dat er misschien aan toegevoegd kan worden. Dat is een goede suggestie om dit breder in de maatschappij te leggen. Laten we dit niet tot iets van de gemeente maken, laten we het vooral bij de samenleving neerleggen en ook daar aandacht vragen voor deze actie, bewustwording, want dat is het vooral, dat dit gaande is. Ik zag een mooi spotje onlangs van een kapper. Een kapper ziet ook dingen, die andere mensen misschien niet zien. Zij werden opgeroepen: doe er dan wat mee, laat het niet passeren. Het college raadt u af de motie op dit moment te steunen vanwege het verlichtingsverhaal. Ik hoorde al een paar pleidooien om geld uit andere potjes te halen, maar ik denk dat we met elkaar moeten bezinnen hoe je elke themadag vorm gaat geven. Er waren wat fracties, die met de suggestie van een vlag kwamen. Mevrouw Verhoef: Een heel korte vraag. De wethouder heeft het over het verlichtingsverhaal. Daar zit natuurlijk een kostenplaatje aan. In 2019 is het gemeentehuis oranje verlicht, omdat het 75 jaar na de bevrijding was van ons land. Weet u wat daar het kostenplaatje van was? Dan kunnen we meteen horen of we boter bij de vis moeten doen of dat het echt te duur is. Wethouder Crossen: Voor het kostenplaatje verhaal heb ik als advies mee gekregen, dat we een extern bedrijf moeten inhuren om dit voor ons te regelen en dat het ook redelijk ingewikkeld is i.v.m. brandveiligheid. Ik hoor diverse bedragen, hier gaat het over tienduizenden euro's, dat gaat nogal rond, dus dat is verschillend. Maar het college raadt u dus af om dat deel van de motie aan te nemen. Het college omarmt graag de rest van de motie. Ik heb ook nog mee gekregen, dat onze medewerkers zich ook al hebben aangemeld voor een bijeenkomst binnenkort, waar het over gender en huiselijk geweld gaat. Dus de aandacht bij onze afdeling is daar zeker aanwezig en dat steunen wij ook. Dat is het advies van het college. Kijk naar de motie of het ene stukje eruit kan, over de verlichting. Vlaggen raden we ook af, omdat we eerst met de hele raad moeten spreken over het vlaggen en dat volgend jaar met de nieuwe raad eens integraal moeten bekijken. Ik hoor ook zeggen: de Nederlandse vlag staat voor iedereen, dus daar mag je je ook door aangesproken voelen. Dat is de reactie van het college op deze motie.

Tweede termijn

De heer Lieverse, CU: Het dictum voorlezen en toelichten en nu reageren in die beperkte spreektijd lukt me niet. Ik heb echt 1 of 2 minuten extra nodig. De voorzitter: Dat is het gevolg van spreektijd invoeren. Het is niet anders, u zult het in 30 seconden moeten doen. De heer Lieverse: U wilt wel of niet een handreiking krijgen na de fracties, die wat gezegd hebben? Anders lukt het me niet. De voorzitter: Dat begrijp ik, maar dat is het gevolg van spreektijd invoeren. Dit is een experiment, dan zien we de gevolgen daar ook van, maar het zijn wel de gevolgen ervan. De heer Lieverse: Mag ik spreektijd van andere raadsleden krijgen? De voorzitter: We gaan geen spreektijd ruilen, want dan moeten we de spreektijd van iedereen inkorten, omdat de vergadering weer langer duurt. De bedoeling is: spreektijd begrenst de tijd van de vergadering in zijn totaliteit. Met de spreektijden, die we vandaag hanteren, kom je uit op 3 uur als iedereen zijn spreektijd gebruikt en als je kijkt naar redelijkheid van de antwoorden van het college en de stemming en dergelijke. Dat is een mooie tijd voor een vergadering, van acht tot elf. Als we daar uitzonderingen op gaan maken, wordt het half twaalf, twaalf uur en het is nou juist de

bedoeling om dat niet te laten gebeuren. Dus meneer Lieverse, ik zal u niet houden aan uw tijd nu. U had een halve minuut, ik gun u een minuut, maar doe het wel even in een minuut. De heer Lieverse: Het belang van de motie was niet om een lampje aan te steken. Het belang was om een onderwerp onder de aandacht te brengen, niet alleen van ons tijdens deze vergadering, maar van de bevolking, de inwoners van Lansingerland. Vanavond is er een vergadering in Ede. De oranje lampen in de raadszaal zijn aan gegaan. Dat zijn symbolische mogelijkheden. Ik zou graag de wethouder willen uitnodigen om het, indien mogelijk, zodanig uit te leggen in de motie, de tweede bullet, dat wij een mogelijkheid krijgen om ons op een creatieve manier aan te sluiten bij deze campagne. Ik vraag nu ook aan VVD en L3B: als ik de bullet in die zin vereng tot de mogelijkheid aanbieden de aanvraag bij de wethouder om een creatieve oplossing te vinden om een vorm te vinden, zodat wij ook meedoen, dan ben ik benieuwd of zij ook deze motie kunnen ondersteunen.

De heer Jonker, D66: Ik denk dat het een goede aanvulling was. Wij steunen dit nog steeds volmondig en volledig.

Mevrouw Gabin, GL: Wij zijn blij, dat het college al de nodige aandacht heeft geschonken hieraan en hopen dat de informatie verder wordt aangevuld met relevante details. Wat betreft de verlichting: er kan toch op een factuur bekeken worden hoeveel het heeft gekost in 2019? Wat weerhoudt de wethouder om dat na te gaan?

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik denk dat de wethouder, niet deze wethouder, maar één van de andere wethouders, precies weet hoeveel dat gekost heeft en dat het in high side misschien niet zo fijn is om dat prijskaartje op tafel te leggen. Laten we kijken naar een veel goedkopere manier om dat te doen, om toch deze raadszaal oranje te kleuren, al is het met een paar oranje lampen of iets anders. Het gaat om het symbool. Ook wij blijven natuurlijk van harte deze motie ondersteunen. Dank u wel.

De heer Crielaard, L3B: Als de heer Lieverse de aanpassing maakt in het dictum, zoals hij het zojuist voorstelde, dan kunnen wij voor stemmen.

Mevrouw Draak, VVD: Als de heer Lieverse een aanpassing maakt conform de beantwoording van het college, dus dat de verlichting eruit gaat en daarmee de kosten die ermee gepaard gaan, dan willen wij heel graag deze motie ondersteunen. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Kort. Wat het CDA betreft, zijn die aanpassingen akkoord. Dat lijkt mij een goed idee. Dank u.

De heer Hoek, WIJ: Ik heb nog heel veel spreektijd. Waar ik weleens een beetje jeuk van krijg, is de kruideniersmentaliteit, zoals die nu zich oppopt. Je kan 100 argumenten bedenken om het niet te doen, je hebt maar 1 argument nodig om het wel te doen. Dat mis ik een beetje en dat vind ik jammer. Maar goed, met de aanvullingen van de heer Lieverse, als second best, laat dat duidelijk zijn, kunnen wij leven. Dank u wel.

De voorzitter: Richting mevrouw Verhoef kan ik zeggen. De actie met de lampen was door mij gedaan. Ik heb geen flauw benul meer van wat het gekost heeft. Ik ga dus ook niet gokken. Er is zeker een bonnetje van. Het was echt wel wat.

Wethouder Crossen: Ik hoor een oproep aan het college voor een creatieve oplossing om mee te doen. Ik denk dat het college u als raad toch wil vragen om naar het dictum te kijken, ik heb een aantal fracties ook horen zeggen, om niet het college nu indien mogelijk dit jaar en anders vanaf het komend jaar het gemeentehuis te verlichten. Laat ons het verhaal uitvoeren, zoals wij verteld hebben, namelijk die aandacht, social media, er zelf aandacht aan geven en het vooral in de samenleving verspreiden. Het college voelt er dus op dit moment niet voor om nu een jaarlijkse verlichtingsactie of vlagactie te doen. Het lijkt me goed om dat volgend jaar met een nieuwe raad dan te bespreken. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Ik dacht dat u mij zou uitnodigen om het dictum aan te passen. De voorzitter: Ik ging ervan uit, dat u dat gedaan heeft. U heeft mondeling toegelicht, dat het ook in een andere vorm mag. Dat beschouw ik als een mondelinge aanpassing van het amendement. Dat heeft iedereen goed begrepen, het is geen ingewikkelde wijziging. Volgens mij kunnen we het gewoon zo doen. Het is een motie, geen amendement, dus ik ga ervan uit, dat iedereen hem begrijpt. Mevrouw Draak: Ik aarzel daar een beetje over, omdat ik het nu dus niet precies weet. Ik heb geen tekst die ik op kan zoeken, waar we straks ja of nee tegen gaan zeggen en ik vind dat eigenlijk toch wel prettig. De voorzitter: Dan vraag ik de heer Lieverse hem mondeling te formuleren, de tweede bullet, dan hoeven we niet te wachten op de papieren versie. Hij wordt op dit moment gescand. Dan ga ik even schorsen. We gaan over enkele momenten verder. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Lieveerse om de nieuwe tweede bullet voor te lezen.

De heer Lieveerse, CU: Ik heb trouwens code 0800-2000, het noodnummer van Veilig Thuis. Bullet nummer 2 wordt: indien mogelijk reeds dit jaar en anders vanaf komend jaar jaarlijks aansprekend en beeldbepalend campagne te voeren in dit kader, waarbij de kleur oranje, oranje verlichting kenmerkend is.

De voorzitter: Dan is dat de motie waarover we gaan stemmen. Ik open de stemming. De heer Crielaard: Kunnen we nog even schorsen? De voorzitter: Wat is het probleem? Er is een amendement ingediend, dat is nu correct voorgelezen. De discussie is gestaakt. Het is het moment van stemmen. U heeft net fractieoverleg gehad. (...) Dan stoppen we de stemming en we gaan zo direct stemmen. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. De nieuwe versie, de laatste versie, de accurate versie van de motie is nu rond geappt, bij gebrek aan mailverkeer. Ik geef u allen een seconde om hem te lezen. Ik zie knikken. Ik denk dat iedereen hem gelezen heeft. Kunnen we overgaan tot de stemming? Ja, dat is het geval. Dan open ik de stemming, ingediend door de heer Lieveerse. Meneer Meester wilt u mondeling aangeven wat u stemt? (...) Dan constateer ik dat alle aanwezige raadsleden voor de motie hebben gestemd en dat die is aangenomen. De heer Hoek ook voor? Alle aanwezige raadsleden hebben voor de motie gestemd, de motie is aangenomen. Daarmee sluiten wij dit agendapunt af.

8.d Motie vreemd Quickscan inclusief beleid

De heer Crielaard, L3B: Op 7 oktober behandelden we in de commissie samenleving ons bespreekpunt over de controlerende taak van de gemeenteraad t.a.v. toegankelijkheid. Als L3B vinden we het heel belangrijk, dat iedereen in Lansingerland mee kan doen en gelijkwaardig wordt behandeld. Daarom willen we graag meegenomen worden in de ontwikkelingen op het gebied van toegankelijkheid. Toenmalig wethouder Van Tatenhove gaf aan, dat het voor monitoring van toegankelijkheid goed is om te weten waar we nu staan. Ik gaf aan deze handschoen op te pakken en n.a.v. dit bespreekpunt dienen wij daarom nu de volgende motie in. Ik zal hem niet helemaal voorlezen omwille van de tijd.

M2021- Quickscan Inclusief Beleid

Van mening dat toegankelijkheid en inclusie gaat over een groot scala aan beleidsdomeinen zoals de openbare ruimte, toegankelijk onderwijs, werk, wonen, omgeving, informatie, gebouwen, mobiliteit, passende zorg en ondersteuning, participatie en dienstverlening. Daarmee het beleid ten aanzien van inclusie versnipperd is. Het voor de gemeenteraad hierdoor moeilijk is de controlerende taak uit te voeren op toegankelijkheid en inclusie. Verzoekt het college uiterlijk in 2022 een Quickscan Inclusief Beleid uit te voeren, de raad te informeren hoe het college uitvoering wil geven aan de verbeterpunten en aanbevelingen uit de Quickscan en op basis van de Quickscan jaarlijks aan de raad te rapporteren wat de actuele ontwikkelingen zijn op het gebied van inclusie en toegankelijkheid. En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie dien ik mede in namens de heer Lieveerse van de CU, de heer Jonker van D66, de heer Hoek van WIJ, mevrouw Verhoef van de PvdA en mevrouw Gabin van GL.

De heer Kampinga, VVD: De motie vreemd quickscan inclusie, die kunnen wij in principe steunen. Inclusief beleid door de gemeente is belangrijk, dat onderkennen wij volledig. Inclusief beleid maakt het mogelijk, dat ook een ieder met een handicap, beperking of chronische ziekte in Lansingerland, voor zover het de gemeente betreft, volwaardig kan meedoen. Dat is een liberaal uitgangspunt. Maar dat gaat uiteraard niet vanzelf. Bij het bespreekpunt van L3B in de commissie ging het om toegankelijkheid, dat klonk nog wat fysiek. Inclusiviteit is ruimer en algemener. Mij sprak vooral de samenvattende zin toen erg aan. Ik citeer: een beperking is persoonlijk en de handicap ontstaat vooral door de ontoegankelijkheid van de maatschappij. Dat geeft het mooi weer. Bij het bespreekpunt onderstreepte de VVD, dat wij in mei ook al schriftelijke vragen aan het college stelden met als titel: ook mensen met een beperking of een chronische ziekte willen profiteren van versoepeling van coronamaatregelen. Het kan verkeren. Of je nu beperkingen hebt of versoepelingen, voor deze mensen is het extra moeilijk en daar moet extra aandacht voor zijn. Als de kosten van een quickscan de uitvoering van verbeterpunten en aanbevelingen en de jaarlijkse monitoring aanvaardbaar zijn, daar staat niets over in de motie, dan zullen we deze steunen. We zijn benieuwd of het college daar nog iets over kan zeggen. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Dank aan de heer Crielaard. In de commissie hebben we er al ruimschoots bij stil gestaan. Toen heb ik zelf ook al het e.e.a. aangegeven, verwijzend ook al naar 2015, toen er de nodige toezeggingen door wethouder Fortuyn gedaan werden op het publieke domein. Wethouder Van Tatenhove gaf in de commissie van 7 oktober aan, dat het goed is om een onderzoek te doen en om te kijken wat je wilt gaan monitoren. Daar werd ik even door getriggerd, want een onderzoek doen, allemaal leuk en aardig, maar dan is de vraag aan de wethouder: stel, dat we dat zelf willen gaan doen, hebben we dan wel de menskracht om dat te doen? Een andere vraag is: stel, dat we dat niet kunnen doen, want ik heb in de commissie gezegd: misschien kan je dat door een extern bureau laten doen, dat kan je de rekenkamer laten doen of iemand anders, maar dan zitten er kosten aan verbonden. Dan is de vraag van ons: hoeveel gaat dat dan kosten? Dat moet dan in 2022 gaan plaats vinden. Dan heb ik zoiets van: op welke termijn zal dat allemaal moeten gaan gebeuren? Er zijn voor ons nog wel wat vraagtekens t.a.v. de menskracht, de kosten. Is het allemaal te realiseren, wat wij dan allemaal zo graag zouden willen? Ik zou heel graag van de wethouder willen horen wat daar het antwoord op is.

De heer Hoek, WIJ: Wij zijn mede indiener van de motie en hebben geen aanvullingen. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: De motie volgt heel logisch op de conclusies van het bespreekstuk, dat we in oktober samen hebben gevoerd. Complimenten voor L3B, dat hij het zo goed heeft voorbereid, het bespreekstuk en nu ook deze motie. Nu aarzel ik, of ik de 3 minuten moet volmaken of dat ik kan afsluiten met gewoon te zeggen dat wij dit steunen. De voorzitter: Het is geen verplichte spreektijd.

De heer Jonker, D66: Voor ons geldt hetzelfde. We zijn mede indiener en steunen dit.

Mevrouw Gabin, GL: Wij hebben de motie mede ondertekend, omdat het verdraaid lastig is om op gelijke voet mee te doen in de samenleving als je een fysieke uitdaging hebt. Dat moet verbeterd worden. Wat ons betreft moet Lansingerland zo snel mogelijk werk maken van het VN-verdrag van de rechten voor de mens met een beperking. Wij pleiten voor een concreet plan van uitvoering. Het huidige inclusiebeleid is versnipperd. Een quickscan inclusief beleid biedt een uitstekende uitkomst hiervoor. Graag zien wij dat het college de doelgroep goed betreft bij de uitwerking hiervan.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De heer Crielaard maakt voortvarend werk van inclusie en toegankelijkheid en dat onderwerp ligt ons ook nauw aan het hart. Dan denk ik nog maar even terug aan de schouw, de fysieke rondgang met de benewagen of de rolstoel, die we maakten met wethouder Fortuyn en mensen met een beperking door het centrum van Berkel in 2014. Wij zijn mede indiener van deze motie. Een quickscan blijft natuurlijk vooral een papieren exercitie, daarna volgt het verbeteren van de praktijk, daar gaat het om. We vinden het belangrijk, dat de ASD, de adviesraad sociaal domein, wordt betrokken bij de opzet en de uitvoering van de quickscan. Er ligt natuurlijk wel een format vanuit de organisatie, die staat in de motie van de heer Crielaard. Maar natuurlijk moet dat wel worden aangepast aan de situatie in Lansingerland. We hopen ook, we verwachten ook, dat bij het opstellen van die inclusieagenda de verschillende maatschappelijke organisaties en de ervaringsdeskundigen worden betrokken. Verder is het een prima motie, goed dat de heer Crielaard zo voortvarend lijkt te acteren op dit onderwerp. Dank u wel.

Wethouder Crossen: Meneer Crielaard, u bent vasthoudend op dit thema, dat siert u. U heeft inclusie vast gepakt en ik zag in stukken van vorig jaar, dat u toen ook al het college erop heeft bevestigd. Dat is terecht. U geeft aan, dat het VN-verdrag een verplichting schept, alle gemeenten hebben een verplichting om hier iets mee te doen. Op dit moment het instrument, want het is een instrument, de quickscan, dat heeft u terecht aangegeven, vastleggen om hiervoor te gebruiken, dat willen we u ontraden, maar het doel van de motie omarmen we. Ik wil u even een kijkje geven naar het volgend jaar 2022, waarin u graag resultaat wilt zien. Volgend jaar met de nieuwe raad gaan we aan het werk met de nieuwe samenlevingsvisie. Ik zeg nieuwe raad, maar dat is uiteraard eerst met de samenleving. Ik hoorde u al de adviesraad sociaal domein noemen, doelgroepen, maar de hele samenleving moet hierover mee kunnen denken en daarin moet inclusie een plek krijgen. Meneer Crielaard, vanuit zo'n nieuwe samenlevingsvisie wordt er ook elk jaar een monitor bij gehouden van de doelen die je wilt halen. Op die manier kan het college hier wel in mee gaan om het uit te voeren, maar om het letterlijk te doen via het instrument quickscan, dat is mij nu te vroeg. Ik geef ook graag ruimte volgend jaar aan die samenlevingsvisie, de mensen die daarin participeren, om zelf ook na te denken over hoe ze dit op een rij willen zetten. Daar gaan we mee aan de slag. We omarmen uw idee, maar raden deze formulering van de quickscan af.

De heer Crielaard, L3B: Ik wil niet heel vervelend doen, maar mag ik 5 minuten schorsen? De voorzitter: U mag 5 minuten schorsen. Ik schors voor 5 minuten.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Wij gaan beginnen aan de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Crielaard, L3B: Sowieso al in de eerste termijn door een aantal collega's genoemd: in 2015 stond dit onderwerp al op de agenda, toen is het al heel veel besproken hier in deze raad. In 2018 heeft mijn collega Erwich hier ook al vragen over gesteld, in het kader van de inclusieagenda: hoe staat het ermee? Zoals wethouder Cnossen ook al zei: sinds 2020 heb ik meerdere keren technische vragen gesteld, raadvragen gesteld, over dit onderwerp. Dat leidde tot een bespreekpunt in de commissie van oktober en wij denken dat deze motie een logisch gevolg is op dat bespreekpunt. Dus wij gaan de motie niet aanpassen. Wij handhaven hem op deze manier. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Daar kunnen we ons in vinden, denk ik. Over de kosten had ik gevraagd. Ik hoop dat mevrouw Cnossen nog een toelichting geeft hoe ze dat voor zich ziet, dat inclusie eigenlijk een onderdeel is van een samenlevingsvisieverhaal, dat sowieso al in de maak is. Inclusie kan daar een logisch onderdeel van zijn. Zij kan dat beter verwoorden dan ik. Wij wachten het even af. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Ik begrijp dat mijn collega's dus toch het e.e.a. vast blijven houden. Het klopt, in 2015 hebben we dit al besproken en er zijn toezeggingen gedaan. De lijst niet limitatief is natuurlijk al een mooi voorbeeld. Alleen, ik hoor collega Kampinga zeggen dat mevrouw Cnossen misschien iets gaat vertellen over de samenlevingsvisie, dat al gepland staat. Dan is de vraag: zitten we alles niet dubbelop te doen? Ik zou graag een toezegging van mevrouw Cnossen willen hebben, om te zeggen: al hetgeen de heer Crielaard heeft aangegeven pikken we dan daarin mee. Ik blijf echt zitten, als u nu met de quickscan verder gaat, wie gaat dan de kosten betalen? Dat zou ik graag van u willen weten. Maar ik hoor straks misschien eerst het verhaal van mevrouw Cnossen. De heer Crielaard: Mevrouw Bouman noemt de niet limitatieve lijst. Ik zeg ook in de motie: dat beleid staat er. Wat ik wil weten met zo'n quickscan: welke onzichtbare drempels hebben wij nog en waar kunnen we nog in de uitvoering van het beleid verbeteren? Is mevrouw Bouman het met me eens, dat het zeer relevant is om uit te voeren? De heer Kampinga: Ik meen te weten, dat de wethouder juist aangaf, dat er geen quickscan komt, dus dat is sowieso een verandering op de motie. Dat heb ik begrepen. Mevrouw Bouman: Meneer Crielaard, u heeft helemaal gelijk. Ik ondersteun het ook wel. Alleen, de vraagstelling is: moet je het nu via een quickscan doen met alle gevolgen van dien? Of moet je even wachten tot mevrouw Cnossen daar een toelichting geeft: we gaan toch met een samenlevingsvisie het e.e.a. doen. Dan zou je aan haar kunnen vragen: we willen dat en dat en dat erin meegenomen hebben. Dat zou een toezegging kunnen worden van haar. Daar ben ik heel benieuwd naar. En de kosten.

De heer Hoek, WIJ: Wij ondersteunen volledig de heer Crielaard om de motie ongewijzigd in stemming te brengen. Ik wilde bijna zeggen: vroeger hadden we nog weleens een meedenkend college aan onze zijde. Dat mis ik vanavond wel vaker, dat vind ik jammer, want daar konden mooie besluiten uit voort komen.

De heer Lieverse, CU: Wij zijn zeker niet tegen een samenlevingsvisie en ook niet dat het een paraplubegrip is, waarbij allerlei onderwerpen de revue zullen passeren, maar wij zijn er wel tegen om om die reden de quickscan uit te stellen. Wij blijven steun geven aan deze motie.

De heer Jonker, D66: Ook wij blijven deze motie voluit steunen. Een quickscan is een breed begrip. Ik vind het erg denken in problemen, wat ik om me heen hoor. Het onderwerp is te belangrijk. Er is ook alle ruimte in de uitvoering om daar invulling aan te geven, dus ik snap niet wat het probleem is bij sommige fracties.

Mevrouw Gabin, GL: Een quickscan is geen nieuw fenomeen, het wordt overal toegepast. Wij blijven de motie vandaar ook gewoon steunen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De quickscan is een bestaand instrument, dat al in heel veel gemeenten is gebruikt en dat we vrij gemakkelijk kunnen aanpassen voor de Lansingerlandse situatie, dus de kosten zullen niet hoog zijn. Het is een redelijk papieren exercitie, maar wel relevant en juist de uitkomsten van die quickscan kunnen als informatie worden meegenomen in de op te stellen samenlevingsvisie en de discussie, die daar omheen gevoerd kan worden. Het lijkt me juist heel verstandig om dat eerst te doen. Dank u.

Wethouder Cnossen: We zitten niet ver van elkaar af, laat ik dat vertellen. Ik was misschien wat kort door de bocht, omdat ik in de schorsing begreep, dat niet iedereen de stand van zaken samenlevingsvisie kent. U bent al bezig met beeldvormende avonden daarover. Binnenkort is er één over positieve gezondheid, als ik het goed heb begrepen. Het is al in voorbereiding op die samenlevingsvisie. Wie is er dan aan zet om dingen op de agenda te zetten? Dat bent u, dat is de samenleving. inclusie is een logisch onderdeel van de nieuwe samenlevingsvisie, dus dat komt er gewoon op. Ik hoorde mevrouw Bouman

vragen: past dat erin? Ja, dat past erin. Maar moet dat voor nu perse een quickscan zijn? Ik weet dat er meer formules zijn om dingen te meten. Laat misschien de samenleving, de adviesraad sociaal domein, uzelf daarin meepraten om te bekijken wat het moet worden. In de samenlevingsvisie wordt inclusie meegenomen, dat is de toezegging die ik u geef. Na de samenlevingsvisie, die u als nieuwe raad heeft vastgesteld, wordt er een bepaald monitoringssysteem uiteraard op de punten ingeregeld, zodat de raad elk jaar kan volgen wat de vorderingen zijn op die inclusieagenda. Mevrouw Verhoef: Eigenlijk hoor ik de wethouder zeggen, dat wil ik dan nog even verifiëren: ik zou wel een scan willen, maar of het nou precies die scan moet zijn, weet ik niet. Heeft u behoefte aan informatie om heel goed die discussie over die inclusie in te gaan? Heeft u alle informatie die u nodig heeft? Wethouder Cnossen: Nee, zeker niet. Ik denk dat die informatie in de samenleving zit en dat mis ik hier teveel in de discussie. Laten we vooral in de samenleving gaan ophalen waar behoefte aan is en daar dit lijstje, inclusieagenda, quickscan, whatever van maken. De heer Jonker: Ik wil de wethouder toch even vragen, want ik vind het problematiserend vermogen op dit moment wel erg hoog worden. Een quickscan is niet een strak gedefinieerd begrip. Er is op allerlei manieren nog ruimte om er invulling aan te geven. Wat ik niet begrijp is, waarom u niet gewoon volmondig tegen de raad zegt: natuurlijk ga ik dat doen, dat doe ik graag, want het past in mijn beleid. Natuurlijk kunnen de resultaten dan landen in de verschillende dingen die u noemde, maar er vloeit geen enkel bloed uit als u nu toezegt die quickscan te doen. U kunt dat gewoon inpassen in de werkzaamheden, wellicht beperkte extra kosten. Ik snap uw weerstand niet. Kunt u dat toelichten? Wethouder Cnossen: Het is niet weerstand tegenover dit instrument, het is mijn weerstand tegenover hier in deze raadszaal invullen hoe wij dat moeten doen. We vinden toch met elkaar, dat de samenleving ook aan zet is om dit te bepalen? Daar zit het in. We gaan een nieuwe samenlevingsvisie maken. Het woord participatie heb ik even niet genoemd, maar dat is natuurlijk een belangrijk onderdeel. Het enige wat ik u vraag, ik denk dat mevrouw Bouman het heel goed formuleerde, is de inclusie mee te nemen in de samenlevingsvisie volgend jaar. Dat is het punt dat het college wil maken.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde van de beraadslaging en kunnen wij over gaan tot de stemming. Ik open de stemming. Met de stemmen van het CDA tegen en de overige fracties voor is deze motie aangenomen.

9. Hamerstukken:

9.a Overzicht geheime stukken Gemeenteraad

9.b Bekrachtiging geheimhouding

De voorzitter: Dan zijn wij tenslotte bij de hamerstukken. Ik kijk even of ik die af kan hameren. Ja. De griffier heeft mijn hamer terug gevonden.

10. Sluiting

De voorzitter, om 22.40 uur: Daarmee zijn we ook aan het einde van de vergadering. Dank u allen, tot de volgende keer. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 23 december 2021

De griffier,

drs. Bert Schouten